

Računovodstveni i porezni tretman neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj

---

Tvrđinić, Jelena

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:840224>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-13**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij

Poslovna ekonomija - smjer Računovodstvo i revizija

**RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN
NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Diplomski rad

Jelena Tvrđinić

Zagreb, ožujak 2023.

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij

Poslovna ekonomija - smjer Računovodstvo i revizija

**RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN
NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI
HRVATSKOJ
ACCOUNTING AND TAX TREATMENT OF NON-PROFIT
ORGANIZATIONS IN THE REPUBLIC OF CROATIA**

Diplomski rad

Studentica: Jelena Tvrđinić, 0067571012

Mentorica: Izv. prof. dr. sc. Martina Dragija Kostić

Zagreb, ožujak 2023.

ZAHVALA

Veliku zahvalnost dugujem svojoj mentorici izv. prof. dr. sc. Martini Dragija Kostić, na motivaciji i podršci pri pisanju ovog diplomskog rada.

Također, zahvaljujem se svim svojim dragim prijateljima i prijateljicama, bez kojih ovaj cijeli period studiranja ne bi prošao tako lako i zabavno.

Posebno se zahvaljujem cijeloj svojoj obitelji, posebice bratu Mislavu i baki i djedu, koji su me uvijek podržavali i upućivali na ispravan put.

I na kraju, najveće hvala dugujem svojim roditeljima koji su uvijek bili tu uz mene, i u sretnim i u teškim trenucima i bez kojih sve ono što sam dosad postigla ne bi bilo moguće; majci Ljiljani koja je uvijek bila tu uz mene kao moja najveća podrška tijekom studiranja i tati Stjepanu koji iako danas nije mogao biti samnom, znam da me ponosno gleda sa neba.

Veliko HVALA svima!

Sažetak i ključne riječi

Neprofitne organizacije su rastući segment današnjeg demokratskog društva te se često zovu treći sektor. Radi se o nevladinim organizacijama koje se osnivaju s ciljem promicanja opće dobrobiti i od velike su koristi zajednici. Njihov utjecaj u svijetu jača te je stoga sve veća zainteresiranost za njihov rad. Mogu se definirati kao organizacije koje su osnovane u svrhu obavljanja neprivrednih djelatnosti i koje se ne financiraju prihodima od prodaje dobara ili usluga već od donacija, članarina, dotacija, subvencija, darova i mnogih drugih novčanih pomoći. Djeluju u različitim organizacijskim oblicima, a najčešće se dijele na državne ili javne i nedržavne odnosno privatne. Razlikuju se od profitnih organizacija u smislu odsustva mjerenja profita, s obzirom da ne temelje svoju djelatnost na stjecanju profita. Također se na njih primjenjuje drugačiji računovodstveni i porezni tretman. No, zbog specifičnosti poslovanja određenih vrsta neprofitnih organizacija, nisu strogo definirane zakonom već je potrebno detaljno upoznavanje s njihovom prirodom poslovanja kako bi se utvrdilo djeluju li zaista za opće dobro ili služe kao izvor zarade za pojedine skupine. Cilj ovog rada je prikazati obilježja i vrste neprofitnih organizacija, definirati računovodstvene obveze, poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i financijske izvještaje te objasniti porezni tretman neprofitnih organizacija.

Ključne riječi: neprofitna organizacija, računovodstvo, financijski izvještaji, porezni tretman

Abstract: Non-profit organizations are a growing segment of today's democratic society and are often called the third sector. These are non-governmental organizations that are established with the aim of promoting the general welfare and are of great benefit to the community. Their influence in the world is getting stronger and therefore the interest in their work is growing. They can be defined as organizations that were founded for the purpose of performing non-economic activities and are not financed by selling goods or services, but by donations, membership fees, grants, subsidies, gifts and many other financial aids. They operate in different organizational forms, and are most often divided into public and private. They differ from profit organizations in terms of the absence of profit, since they do not base their activity on the acquisition of profit. They are also subject to different accounting and tax treatment. However, due to the specificity of work of certain types of non-profit organizations, they are not strictly defined by law, but a detailed understanding of their nature of operations is necessary in order to determine whether they really work for the common good or serve as a source of income for certain groups. The aim of this paper is to explain the characteristics of non-profit organizations, their types, to define accounting obligations, accounting documents, books and financial statements, and to explain the tax treatment of non-profit organizations.

Key words: non-profit organization, accounting, financial statements, tax treatment

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je diplomski rad / seminarski rad / prijava teme diplomskog rada isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada / prijave teme nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada / prijave teme ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada / prijave teme nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

(vlastoručni potpis studenta)

(mjesto i datum)

STATEMENT ON THE ACADEMIC INTEGRITY

I hereby declare and confirm by my signature that the final thesis is the sole result of my own work based on my research and relies on the published literature, as shown in the listed notes and bibliography.

I declare that no part of the thesis has been written in an unauthorized manner, i.e., it is not transcribed from the non-cited work, and that no part of the thesis infringes any of the copyrights.

I also declare that no part of the thesis has been used for any other work in any other higher education, scientific or educational institution.

(personal signature of the student)

(place and date)

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada.....	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	1
2. ZAKONODAVNI OKVIR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	3
2.1. Temeljne značajke neprofitnih organizacija.....	3
2.2. Vrste i karakteristike neprofitnih organizacija	5
2.3. Zakonski okvir neprofitnih organizacija.....	8
3. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	9
3.1. Računovodstvo neprofitnih organizacija	9
3.1.1. Osnovna obilježja računovodstva neprofitnih organizacija	12
3.1.1.1. Popis imovine i obveza	13
3.1.1.2. Način iskazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora.....	14
3.1.1.3. Priznavanje prihoda i rashoda	16
3.1.2. Knjigovodstvene isprave neprofitnih organizacija.....	19
3.1.3. Poslovne knjige neprofitnih organizacija	21
3.2. Financijski izvještaji neprofitnih organizacija.....	24
3.2.1. Osnovna obilježja financijskih izvještaja neprofitnih organizacija.....	25
3.2.2. Temeljni financijski izvještaji neprofitnih organizacija.....	26
3.2.3. Dodatni financijski izvještaji neprofitnih organizacija	31
4. POREZNI TRETMAN NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	34
4.1. Obilježja poreznog tretmana neprofitnih organizacija	34
4.2. Porez na dobit	35
4.3. Porez na dodanu vrijednost.....	39

4.4. Ostali porezi.....	40
5. ZAKLJUČAK	42
POPIS LITERATURE	44
POPIS GRAFOVA.....	47
POPIS SLIKA	47
POPIS TABLICA.....	47
ŽIVOTOPIS	48

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet ovog diplomskog rada je analiza računovodstvenog i poreznog tretmana neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj. Glavni cilj ovog rada je istražiti temeljni okvir poslovanja neprofitnih organizacija, njihove značajke te njihov računovodstveni i porezni tretman u Republici Hrvatskoj. Ciljevi istraživanja u okviru ovog diplomskog rada uključuju i navođenje karakteristika i vrsta neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj, definiranje računovodstvenih obveza, poslovnih knjiga neprofitnih organizacija po vrstama, definiranje i strukturiranje financijskih izvještaja neprofitnih organizacija i objašnjavanje poreznog tretmana neprofitnih organizacija posebice poreza na dobit i poreza na dodanu vrijednost.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Kao izvor podataka u radu su poslužile razne knjige, pravilnici, zakoni, upute, publikacije, članci, časopisi i ostali materijali sa tematikom poslovanja neprofitnih organizacija i njihovim poreznim i računovodstvenim obvezama. Podatci su prikupljeni metodom sekundarnih podataka. Znanstvene metode koje su korištene prilikom pisanja rada uključuju kvalitativnu metodu analize sadržaja, induktivnu metodu, deduktivnu metodu, metodu klasifikacije, metodu analize i komparativnu metodu.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Diplomski rad je podijeljen u pet glavnih poglavlja, a uključuju (1) Uvod, (2) Zakonodavni okvir neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj, (3) Računovodstveni tretman neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj, (4) Porezni tretman neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj i (5) Zaključak. Uvod se sastoji od predmeta i cilja rada, izvora podataka i metoda prikupljanja i sadržaja i strukture rada. Poglavlje zakonodavni okvir neprofitnih organizacija sadržajno obuhvaća potpoglavlja: temeljne značajke neprofitnih organizacija, vrste i karakteristike neprofitnih organizacija i zakonski okvir neprofitnih organizacija. Treće poglavlje je računovodstveni tretman neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj te se

sastoji od potpoglavlja: računovodstvo neprofitnih organizacija, osnovna obilježja računovodstva neprofitnih organizacija, knjigovodstvene isprave neprofitnih organizacija, poslovne knjige neprofitnih organizacija, financijski izvještaji neprofitnih organizacija, osnovna obilježja financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, temeljni financijski izvještaji neprofitnih organizacija. Predzadnje poglavlje se odnosi na porezni tretman neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj te se sastoji od potpoglavlja; obilježja poreznog tretmana neprofitnih organizacija, porez na dobit, porez na dodanu vrijednost i ostali porezi. Zadnje poglavlje je zaključak koji rezimira cijeli rad.

2. ZAKONODAVNI OKVIR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

U ovom dijelu rada daje se sveobuhvatna definicija neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj. Navode se temeljne razlike između profitnih i neprofitnih organizacija, značajke neprofitnih organizacija, nakon čega slijedi uvid u vrste i karakteristike neprofitnih organizacija. Također se opisuje i zakonski okvir neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj.

2.1. Temeljne značajke neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije osnovane su prvenstveno s ciljem zadovoljavanja zajedničkih društvenih i općekorisnih potreba. Djelovanje takvih organizacija se ne povezuje s ostvarivanjem profita i time povećanjem vlasničkog kapitala već s javnim i općim interesom, s civilnim društvom, dobrotvornim, nevladinim, trećim sektorom. Značajno se razlikuju od organizacija koje posluju s ciljem ostvarivanja profita u pogledu izvora financiranja, računovodstvenog praćenja djelatnosti i financijskog izvještavanja (Vašiček, D., Vašiček V., 2016).

Jasno su definirane razlike u društveno-ekonomskim čimbenicima, organizacijskim razinama i razinama pojedinaca između profitnih i neprofitnih organizacija. U tablici 1 su prikazane razlike između profitnih i neprofitnih organizacija (Bedečković, Krizmanić, Kadlec, 2021).

Tablica 1 Ključne razlike između profitnih i neprofitnih organizacija

Čimbenik	Profitna organizacija	Neprofitna organizacija
Vlasnici	Ulagači, dioničari	Druga neprofitna organizacija, privatna osoba, nitko
Ostvarivanje profita	Da	Da
Izvor financiranja	Osnivačke dionice, prihodi od prodaje roba i usluga, zadržana dobit i ostalo	Razni fondovi, sponzorstva, donacije, članarine, prodaja usluga, projekti
Obveza plaćanja poreza	Plaćanje svih poreza	Ne plaćanje poreza ili plaćanje samo nekih poreza
Svrha	Ostvarivanje profita	Ostvarivanje misije i društvene koristi

Mjerenje uspjeha	Visina dobiti, povrat dobiti, povrat investicija	Uspješno ostvarivanje ciljeva
Utjecaj na uspjeh	Kupci	Javnost, klijenti, sponzori

Izvor: Bedeković, Krizmanić, Kadlec (2021.) Osvrt na analizu poslovanja neprofitne organizacije, *Obrazovanje za poduzetništvo- E4E: znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo* 11/1, preuzeto 10.10.2022. s <https://hrcak.srce.hr/258794>

Vlasnici profitnih organizacija su ulagači i dioničari, dok su vlasnici neprofitnih organizacija privatne osobe, druge neprofitne organizacije ili nemaju vlasnika. S obzirom da u neprofitnim organizacijama nema točnog prikaza ostvarivanja i iskazivanja profita, teže je provoditi poduzetničku kontrolu sustava nego kod profitnih organizacija. Profit je rezultat uspješnosti i djelatnosti poslovanja, kod profitnih organizacija, ali kod neprofitnih nema ulogu. Profitne organizacije se financiraju od osnivačkih dionica, prihodima od prodaje roba i usluga, od zadržane dobiti, dok se neprofitne organizacije financiraju donacijama, dotacijama, pomoćima, članarinama i drugim oblicima davanja novčanih sredstava bez protuusluge. U neprofitnim organizacijama ne postoji objektivna analiza tijeka aktivnosti. Upravljački tim organizacije se često ne može složiti u definiranju važnosti pojedinih ciljeva iz razloga što nema profita kao mjera uspješnosti poslovanja. Kod profitnih organizacija, uspjeh se mjeri koeficijentom ekonomičnosti poslovanja, odnosno odnosom prihoda i rashoda poslovanja. Neprofitne organizacije ne mogu mjeriti input i output na taj način, jer ga je vrlo teško izračunati. Primjerice, teško je izračunati koliko je neki učitelj u školi pridonio povećanju vrijednosti obrazovanja svojim radom. Daljnji primjer je problem kod kvantitativne analize oportunitetnih troškova ako taj učitelj nije ispunio svoje obveze prema nastavnom planu. No, iako neprofitne organizacije nisu usmjerene na ostvarivanje dobiti za svoje članove ili druge pravne i fizičke osobe, i dalje mogu obavljati djelatnosti koje donose prihod na način da prihod usmjeravaju isključivo na obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti za koje su registrirane. U takvom slučaju, nisu obveznik poreza na dobit jer iako ostvaruju prihod, ne remete pravila tržišne konkurencije i usmjeravaju prihod u svoje djelatnosti. Neprofitne organizacije koje su u vlasništvu ili u kojima država ili lokalna jedinica imaju osnivačka prava se financiraju javnim sredstvima po posebnim propisima te obavljaju funkcije države ili lokalne jedinice (Rukavina, 1994).

Ne postoji izričita pravna definicija neprofitnih organizacija u zakonodavstvu Republike Hrvatske jer u određenju nije bitan njen pravni oblik već svrha, cilj osnivanja i obilježje djelatnosti radi koje je osnovana. Cilj neprofitnih organizacija je najčešće pružanje usluga.

Njihovom djelatnošću se osigurava zadovoljenje općih interesa i potreba šire zajednice kroz isporuku dobara i usluga. Nefitne organizacije se ne financiraju prodajom proizvoda i usluga, već iz drugih izvora kao što su donacije, članarine ili iz državnog proračuna. Uvažavajući klasifikacije podjele organizacija po kriterijima vlasništva, djelatnosti, uspjeha poslovanja i načinu financiranja, nefitne organizacije se mogu definirati kao javne i privatne organizacije koje obavljaju neprivredne djelatnosti i koje se ne financiraju prodajom već iz drugih izvora (Vašiček et al., 2008).

2.2. Vrste i karakteristike nefitnih organizacija

Antony Young je 1988. naveo najvažnija obilježja nefitnih organizacija s naglaskom na razlike između profitnih i nefitnih organizacija. Prema njemu nefitne organizacije karakterizira odsustvo mjerenja profita, s obzirom da njihova djelatnost nije temeljena na ostvarivanju profita. Zatim, imaju drugačiji porezni tretman i zakonsku regulativu koju moraju poštivati. Također postoje veća ograničenja u određivanju ciljeva i strategija, primjerice ciljevi neke humanitarne organizacije kao što je Crveni križ su unaprijed definirani i praktički nepromjenjivi tijekom njene djelatnosti. Neke od karakteristika nefitnih organizacija su i visok stupanj profesionalizma, različitost u strukturi upravljanja i manja ovisnost o financijskoj podršci klijenata. Naime, profitne organizacije ovise o financijskoj podršci kupaca, što ih dovodi u lošu situaciju u slučaju da ne uspiju ostvariti potraživanja od kupaca, dok to ne mora biti slučaj kod nefitnih. Prema načinu financiranja postoje dvije vrste: nefitne organizacije financirane prodajom usluga i jedinice koje se financiraju iz donacija, subvencija, potpora, a koje nemaju izravnu vezu između kupca usluga i izvora financiranja, što dovodi do zaključka da njihova uspješnost ne ovisi o financijskoj podršci klijenata jer ne plaćaju direktno za primljenu uslugu. Veliku važnost imaju politička zbivanja, tako što nefitne organizacije mogu biti produžena ruka nečije političke moći ili pak mogu imati velik utjecaj na tekuća politička zbivanja (Vašiček, 2016).

Nefitne organizacije se uobičajeno dijele u dvije skupine (Vašiček et al., 2008): državne ili javne i nedržavne odnosno nevladine ili privatne. Mogu se klasificirati kao korisnici proračuna koje čine državne nefitne organizacije, i nefitne organizacije u užem smislu koje čine nedržavne nevladine nefitne organizacije (Vašiček et al., 2008).

Neprofitne organizacije se mogu financirati iz proračuna, ako je vlasnik ili osnivač država ili jedinica lokalne i regionalne samouprave, izvor prihoda je državni proračun ili proračun jedinica lokalne i područne samouprave od 50% ili više i čiji korisnici su upisani u javnom registru proračunskih korisnika. Državne odnosno javne neprofitne organizacije obavljaju poslove od općeg interesa, isporuke dobara obavljaju u skladu s državnom politikom, djelatnost im je podržana od države i najčešće su osnovane kao ustanove ili rijetko kao udruge. Nedržavne, odnosno nevladine neprofitne organizacije se ne financiraju iz proračuna i najčešće su udruge ili rijetko ustanove. Uključuju političke stranke i organizacije, športska društva, klubove, saveze, strukovne udruge, zajednice, kulturno-umjetnička društva, humanitarne organizacije, vjerske zajednice, udruge mladeži, građana, sindikate i brojne druge organizacije osnovane po posebnim propisima koje se ne financiraju iz proračuna (Vašiček et al., 2008). Nedržavne neprofitne organizacije se mogu podijeliti na dobrotvorne koje se financiraju iz donacija, dotacija i subvencija, najčešće su vjerske, humanitarne organizacije i športski klubovi, zatim članske koje čine gospodarske komore, sindikati i poslovne udruge te subjekti na komercijalnoj osnovi, koje čine privatne ustanove, zoološki vrtovi, parkovi i slično. Nedržavne neprofitne organizacije se mogu djelomično financirati iz proračuna, putem donacija, no to vrijedi samo za određeni projekt, odnosno djelatnost u okviru ukupne djelatnosti. Vrlo je važno pravilno svrstati neprofitne organizacije na državne i nedržavne kako bi se ispravno izabrao i primijenio konkretni računovodstveni sustav. Za rješavanje dvojbe je relevantan Registar korisnika proračuna koji su dužne sastaviti sve jedinice regionalne i lokalne samouprave (Vašiček et al., 2008).

Registar neprofitnih organizacija čini središnji izvor podataka o proračunskim i neproračunskim neprofitnim organizacijama sa svrhom utvrđivanja i praćenja obveze izrade i podnošenja financijskih izvještaja, za definiranje financijskog položaja organizacije, financijskog poslovanja i svrhe korištenja proračunskih sredstva (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/13, 114/22). Za vođenje registra neprofitnih organizacija je zaduženo Ministarstvo financija, a vodi se u elektroničkom obliku i dostupan je na mrežnim stranicama Ministarstva financija. Svaka neprofitna organizacija se obvezno mora upisati u Registar neprofitnih organizacija, na temelju prijave dostavljene Ministarstvu financija najkasnije 60 dana od upisa u matični registar. Upisom u Registar neprofitnih organizacija, organizacija ostvaruje uvjete za dobivanje sredstava iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne samouprave i ostalih javnih izvora. Taj zakon vrijedi za sve neprofitne organizacije osim za političke stranke i vjerske zajednice (Zakon o financijskom poslovanju i

računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/13, 114/22).

Slika 1 Obrazac RNO- Registar neprofitnih organizacija

Obrazac: RNO											
01.	Redni broj iz Registra		02.	Datum upisa u Registar							
03.	Datum brisanja iz Registra		04.	Datum zadnje promjene							
Redne brojeve 01.-04. popunjava Ministarstvo financija											
R E G I S T A R neprofitnih organizacija											
OPĆI PODACI											
05.	Naziv neprofitne organizacije										
06.	Skraćeni naziv neprofitne organizacije										
07.	Osobni identifikacijski broj		08.	Matični broj							
09.	Pravno ustrojbeni oblik		10.	Broj organizacijskih dijelova							
11.	Naziv matičnog registra		12.	Broj iz matičnog registra							
13.	Adresa sjedišta		14.	Poštanski broj							
15.	Mjesto		16.	Šifra djelatnosti							
17.	Račun	H R	18.	Statistička oznaka grada/općine							
19.	Osoba za kontakt		20.	Statistička oznaka županije							
21.	Telefon		22.	Faks							
23.	e-mail		24.	Web stranica							
PODACI O ZAKONSKOM ZASTUPNIKU / OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA ZASTUPANJE											
25.	Ime i prezime		26.	Ime i prezime							
	OIB			OIB							
PODACI ZA BAZU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA											
27.	Obveza vođenja dvojnog knjigovodstva		28.	Obveza vođenja jednostavnog knjigovodstva							
29.	Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a odlučuje se za dvojno knjigovodstvo										
Godina osnivanja:											
Mjesto i datum,			Potpis zakonskog zastupnika								

Izvor: Ministarstvo financija RH (2023.), Registar neprofitnih organizacija, preuzeto 04.01.2023. s <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/registar-neprofitnih-organizacija/118>

Slika 1 prikazuje Obrazac RNO, koji su obvezne ispuniti sve neprofitne organizacije kako bi se upisale u Registar neprofitnih organizacija. Stavke pod rednim brojevima od 5. do 29. obvezno ispunjuje neprofitna organizacija, dok stavke od 1. do 4. popunjava Ministarstvo financija. Obrazac je bitan zato što sadrži sve informacije o neprofitnoj organizaciji, uključujući osnovne informacije kao što su naziv, OIB, račun, adresa, šifru djelatnosti, način vođenja knjigovodstva, odnosno obvezu vođenja jednostavnog ili dvojnog knjigovodstva i druge (Ministarstvo financija RH, 2022).

Nedržavne neprofitne organizacije se prema kriteriju djelatnosti i ciljanoj skupini korisnika dijele na organizacije u svrhu promicanja kulture i rekreacije, obrazovne i istraživačke, zdravstvene, usmjerene na socijalne usluge, okoliš, razvoj i stanovanje, političke i pravne, religiozne, strukovne i mnoge druge (Bežovan, 2004).

2.3. Zakonski okvir neprofitnih organizacija

Ministarstvo financija Republike Hrvatske je definiralo zakonski okvir poslovanja neprofitnih organizacija. 2023. godine je donesen Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija koji je objavljen u Narodnim novinama broj 121/14, 114/22, a stupio je na snagu 1. siječnja 2023. godine. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija definira sustav financijskog poslovanja, računovodstva i nadzora neprofitnih organizacija (Ministarstvo financija RH, 2022).

Zakon definira načela sustava financijskog poslovanja neprofitnih organizacija, izvještavanje o potrošnji proračunskih sredstava, računovodstvena načela, izvršavanje financijskih planova, poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, popis imovine i obveza, načela prikazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora te priznavanja prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, nadzor nad financijskim poslovanjem i računovodstvom, financijsko izvještavanje, revizija izvještaja, javna objava godišnjih financijskih izvještaja, i druga područja. Na temelju zakona su donesena tri pravilnika: „Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu“, „Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija“, „Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija“ (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22).

No, neprofitne organizacije u Republici Hrvatskoj nisu isključivo definirane u Zakonu što utječe na tumačenje i razumijevanje njihovog računovodstvenog i poreznog tretmana (Vašiček D., Vašiček V., 2016).

Bitno je naglasiti i kako nisu sve neprofitne organizacije jednakog karaktera te postoje pravni oblici i zakoni koji ih reguliraju. Uključuju Zakon o udrugama koji definira djelatnosti udruga, Zakon o ustanovama koji definira djelatnosti ustanova, Zakon o zakladama koji regulira zaklade i fundacije i ostali pravni oblici definirani posebnim zakonom (Vašiček D., Vašiček V., 2016).

3. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

U ovom dijelu rada, definiraju se karakteristike i specifičnosti računovodstva neprofitnih organizacija te osnovna obilježja računovodstva prema zakonskom okviru i pravilima primijenjene računovodstvene osnove. U prvom dijelu su definirana osnovna obilježja računovodstva, navedene i opisane knjigovodstvene isprave i poslovne knjige neprofitnih organizacija. U drugom dijelu osim konceptijskog okvira i povezanosti računovodstva s financijskim izvještavanjem daje se pregled temeljnih i dodatnih financijskih izvještaja s pregledom sadržaja izvještaja, rokova podnošenja i obveznika financijskog izvještavanja.

3.1. Računovodstvo neprofitnih organizacija

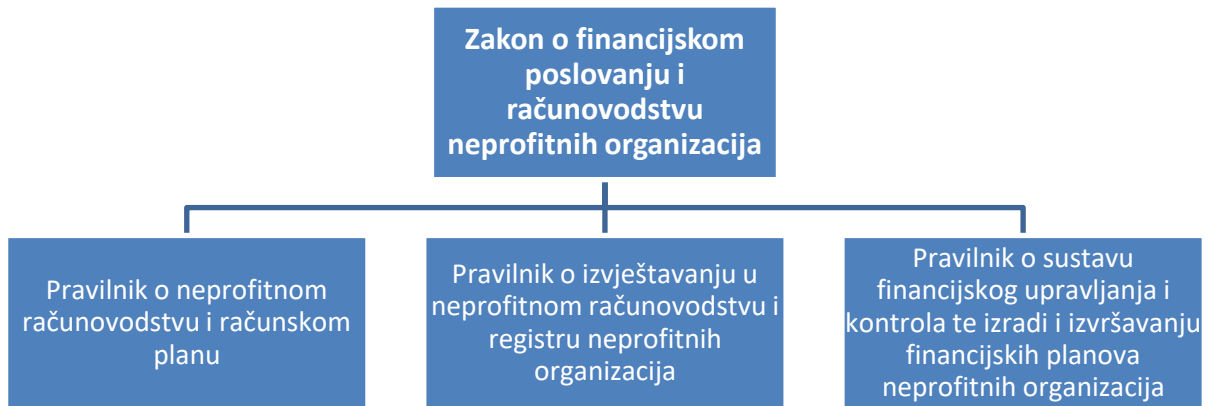
„Računovodstvo je umjetnost bilježenja, klasificiranja, izvještavanja i interpretiranja financijskih podataka organizacije” (Larson, 1988). Prevladava definicija da je računovodstvo zaokruženi i cjeloviti sustav evidencije, koji je zasnovan na primjeni znanstvenih metoda i tehnika evidentiranja nastalih poslovnih događaja koji se odnose na poslovanje organizacije i koji su barem djelomično financijske naravi. Danas se u Hrvatskoj razlikuju 3 računovodstvena podsustava (Vašiček D., Vašiček V., 2016., str. 118.):

- poduzetničko računovodstvo
- proračunsko računovodstvo
- računovodstvo nevladinih neprofitnih organizacija.

Računovodstvo neprofitnih organizacija se uvelike razlikuje od računovodstva profitnih organizacija. Zbog toga se na neprofitne organizacije primjenjuju zakoni i pravilnici koji definiraju način provedbe računovodstva i sastavljanja financijskih izvještaja i koji se razlikuju od onih koji se primjenjuju na profitne organizacije. Kod definiranja računovodstva neprofitnih organizacija potrebno je uzeti u obzir sve specifičnosti djelovanja neprofitne organizacije i osigurati računovodstvene informacije, kao potporu upravljanju neprofitnom organizacijom. Postoje i određene sličnosti računovodstva neprofitnih organizacija sa računovodstvom profitnih organizacija. Te sličnosti su vidljive u primjeni sustava dvojnog knjigovodstva, u vođenju glavne knjige, pri izradi temeljnih financijskih izvještaja, korištenju knjigovodstvenih isprava kao osnove za knjiženje i u drugim aspektima. No, postoje jasne razlike koje proizlaze iz činjenice da neprofitne organizacije nemaju motiv ostvarivanja profita kao profitne. Također,

razlike su vidljive i u postojanju zakonskih zahtjeva koji uključuju ograničenja za trošenje i pribavljanje sredstava, izražene odgovornosti u upravljanju povjerenim resursima i slično (Vašiček D., Vašiček V., 2016).

Graf 1 Zakonski okvir računovodstva neprofitnih organizacija

Izvor: Obrada autora prema Ministarstvo financija Republike Hrvatske (b.d.), Nefitne organizacije, preuzeto 20.10.2022. s <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/106>

Računovodstvo neprofitnih organizacija definirano je ranije spomenutim Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne Novine 121/14, 114/22), te propisima navedenim u grafu 1, a to su Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, koji je donesen 2. siječnja 2015. godine, Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija donesen 18. ožujka 2015. godine i Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija koji je donesen 30. listopada 2015. godine. 2023. godine su donesene izmjene pravilnika kako bi propisani iznosi bili usklađeni sa eurskim iznosima (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22).

Zakon nalaže obvezu dostave financijskih izvještaja svih neprofitnih organizacija, prilagođeno visini prihoda i vrijednosti imovine te javne objave financijskih izvještaja kroz Registar neprofitnih organizacija vođenog od strane Ministarstva financija. Upis u Registar je obavezan za sve pravne osobe koje su sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija obveznici, a uključuju domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, udruge poslodavaca

i sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti i za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera. Na političke stranke odnosi se dio Zakona vezan uz vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar. Vjerske zajednice primjenjuju odredbe Zakona tako što su obvezne dostaviti izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava i kontrole na licu mjesta. Neprofitne organizacije se prvo upisuju u matične registre ili druge oblike osnivanja te zatim u Registar neprofitnih organizacija na temelju ispunjenog Obrasca Registra neprofitnih organizacija. Obrazac za upis se u elektroničkom obliku može ispuniti na web stranici Ministarstva financija ili se pak može kupiti u prodavaonicama Narodnih novina (Ministarstvo financija RH, 2022).

Uz Zakon, Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, izjave o neaktivnosti i razdoblja, obveze i rokove za koje se izvještaji sastavljaju i podnose. Pravilnik uređuje i minimalni sadržaj i rokove dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava i vođenje i promjenu podataka u Registru neprofitnih organizacija. Prema Pravilniku, za sastavljanje financijskih izvještaja je odgovorna osoba koja rukovodi računovodstvom u organizaciji ili druga stručna pravna ili fizička osoba zadužena za vođenje računovodstva. Zakonski zastupnik potpisuje financijske izvještaje, izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava, izjavu o neaktivnosti te ima odgovornost predaje i vjerodostojnosti izvještaja. Pravilnik također propisuje da je obvezno da se izvještaji sastavljaju na hrvatskom jeziku i da su podaci prikazani u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 121/14, 2015).

Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu definira raspored, sadržaj i primjenu računa u računskom planu, vođenje jednostavnog knjigovodstva i primjenu novčanog računovodstvenog načela te minimalni sadržaj poslovnih knjiga i stopu amortizacije za neprofitne organizacije u Republici Hrvatskoj. Prema navedenom pravilniku, računovodstvo neprofitnih organizacija se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, pouzdanosti, istinitosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Osim neprofitnih organizacija iz članka 52. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitna organizacija je obvezna voditi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva i prema rasporedu iz računskog plana. Također je obvezna prikazivati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda i stanje imovine, obveza i kapitala. Pravilnik također nalaže da

zakonski zastupnik ima odgovornost za ustroj, zakonito poslovanje i vođenje računovodstvenih poslova (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, NN 121/14, 2015).

Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija definira način provedbe samoprocjene funkcioniranja sustava upravljanja financijama i kontrole neprofitne organizacije. Također propisuje metodologiju sastavljanja financijskog plana, izmjene i dopune i način izvršavanja financijskog plana. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija ne odnosi se na neprofitne organizacije koje su odlučile voditi dvojno knjigovodstvo, iako zadovoljavaju uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva. Pravilnik se ne primjenjuje ni na neprofitne organizacije kojima je osnivač Republika Hrvatska i jedna ili više jedinica lokalne i regionalne samouprave. Navedene organizacije provode samoprocjenu davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti prema Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, NN 121/2014, 2015).

3.1.1. Osnovna obilježja računovodstva neprofitnih organizacija

Računovodstvo neprofitnih organizacija se temelji na računovodstvenim načelima (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023.):

- točnosti
- istinitosti
- pouzdanosti
- pojedinačnom iskazivanju pozicija.

Informacija u financijskom izvještaju je pouzdana kad u njoj nema značajne pogreške i pristranosti, odnosno kad vjerno odražava ono što predstavlja. Načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023).

Računovodstveni poslovi uključuju prikupljanje i obradu podataka prema knjigovodstvenim ispravama, pripremu i vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje financijskih izvještaja i podataka za porezne, statističke i ostale potrebe. Neprofitne organizacije su dužne prikupljati podatke i

sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje tako da je moguće provesti provjeru poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja organizacije i poslovanja uz poštivanje temeljnog načela knjigovodstva. Neprofitne organizacije vode dvojno knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana. No, moguće je donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva uz primjenu novčanog računovodstvenog načela u slučaju kada je (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023.):

- vrijednost imovine manja od 30.526,25 eura na kraju svake od prethodne tri godine
- godišnji prihod uzastopno manji od 30.526,25 eura godišnje za sve tri prethodne godine.

Odluka o vođenju jednostavnog knjigovodstva se donosi u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i vrijedi sve dok neprofitna organizacija zadovoljava navedene uvjete. Također, neprofitna organizacija je obvezna voditi dvojno knjigovodstvo prve tri godine od osnutka (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023).

U jednostavnom knjigovodstvu se primici i izdaci priznaju primjenom novčanog računovodstvenog načela, odnosno načela blagajne, a u knjizi primitaka i izdataka iskazuju se na temelju uplata i isplata, uključujući i obračunska plaćanja. Po načelu dvojnog knjigovodstva se podaci u poslovne knjige unose prema načelu nastanka događaja. Prema navedenom načelu, evidentiraju se već nastale poslovne promjene tako što se svaka poslovna promjena koja zadovoljava uvjete evidentiranja iskazuje na barem dva konta, dugovno i potražno (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023).

3.1.1.1. Popis imovine i obveza

Neprofitna organizacija na početku poslovanja mora popisati svu svoju imovinu i obveze te navesti vrijednosti izražene u količinama i novcu. Podaci se prvo upisuju u popisne liste koje zatim povjerenstvo potvrđuje. Na kraju godine je dužna barem jednom napraviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance s ciljem usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja. Iznimku predstavljaju organizacije koje obavljaju knjižničnu djelatnost koje popis mogu obaviti u roku tri godine. Također, neprofitna organizacija je dužna napraviti popis imovine i obveza u slučajevima statusnih promjene, pokretanja stečajnog postupka ili otvaranja likvidacijskog postupka. Popis imovine i obveza je dužno obaviti povjerenstvo koje se zasniva sukladno

statutu, a datum i rokove popisa određuje zakonski zastupnik. Nakon provedbe popisa, zakonski zastupnik na temelju izvještaja i popisnih lista, donosi odluke o (Dremel, 2019):

- nadoknađivanju manjkova ili priznavanju i evidentiranju viškova
- otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza
- rashodovanju imovine
- sankcijama za osobe odgovorne za manjkove

Povjerenstvo je dužno sastaviti izvještaj na temelju popisa i svojih opažanja te ga dostaviti zakonskom zastupniku (Dremel, 2019).

3.1.1.2. Način iskazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora

Imovina su resursi koje neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prethodnih događaja sa očekivanjem buduće koristi tijekom obavljanja djelatnosti (Bajo, 2021). Neprofitne organizacije imovinu klasificiraju po vrsti (financijska i nefinancijska), trajnosti (kratkotrajna i dugotrajna) i funkciji u obavljanju djelatnosti organizacije, dok obveze klasificiraju prema namjeni i ročnosti (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023).

Nefinancijska imovina obuhvaća (Pravilnik o neprofitnih računovodstvu i računskom planu, NN 121/14, 2015):

- 01- Ne proizvedenu dugotrajnu imovinu
- 02- Proizvedenu dugotrajnu imovinu
- 03- Plemenite metale i ostale pohranjene predmete
- 04- Sitan inventar
- 05- Dugotrajnu financijsku imovinu u pripremi
- 06- Proizvedenu kratkotrajnu imovinu

Imovinu i obveze iskazuju prema načelu nastanka događaja, dok tuđu imovinu iskazuju u izvan bilančnoj evidenciji. U sustavu dvojnog knjigovodstva, početno se imovina iskazuje po trošku nabave, odnosno po nabavnoj procijenjenoj vrijednosti. Dugotrajna nefinancijska materijalna imovina čija je nabavna vrijednost niža od 464,53 eura se može otpisati jednokratno, stavljanjem u upotrebu. Nabavna vrijednost nefinancijske imovine predstavlja kupovnu cijenu uvećanu za poreze bez mogućnosti povrata, troškove prijevoza, carine i ostale izravne troškove.

Dugotrajna nefinancijska imovina je podložna amortizaciji koja se računa po linearnoj metodi, a osnovica za izračun je revalorizirana nabavna vrijednost odnosno trošak nabave. U Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računskom planu su navedene obvezne stope amortizacije po skupinama dugotrajne imovine i vijeku trajanja. U sustavu jednostavnog knjigovodstva se ne provodi amortizacija dugotrajne nefinancijske imovine, već se trošak nabave evidentira u Knjizi primitaka i izdataka. Za svaki predmet dugotrajne nefinancijske imovine treba otvoriti konto iz računskog plana za neprofitne organizacije u razredu 0- Nefinancijska imovina te na dugovnoj strani te imovine proknjižiti nabavnu vrijednost imovine, a kao protustavku treba proknjižiti na potražnoj strani odgovarajuće podskupine 019 odnosno 029- Ispravak vrijednosti dugotrajne imovine. Kada neprofitna organizacija prelazi iz sustava jednostavnog u sustav dvojnog knjigovodstva, nije moguće provoditi amortizaciju imovine budući da je imovina koja je nabavljena dok je organizacija vodila jednostavno knjigovodstvo, već u cijelosti bila trošak neprofitnoj organizaciji (Bajo, 2021).

Financijska imovina se u sustavu dvojnog knjigovodstva knjiži na računima razreda 1- Financijska imovina i sastoji se od (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, NN 121/14, 2015):

- 11- Novac u blagajni i banci
- 12- Depozite, jamčevne pologe, potraživanja od radnika i ostalo
- 13- Zajmove
- 14- Vrijednosne papire
- 15- Dionice, udjele u glavnici organizacije
- 16- Potraživanja za prihode od poslovanja
- 19- Rashode budućih razdoblja i aktivna vremenska razgraničenja

Obveze predstavljaju dugove neprofitne organizacije sa potrebom podmirenja u određenom roku i iskazuju se kada nastaje poslovna promjena kojoj je posljedica nastanak obveze. Prema Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, obveze su (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, NN 121/14, 2015):

- 24- Obveze za rashode koje uključuju obveze koje se priznaju kao rashod na računima razreda 4- Rashodi, u trenutku nastanka i uključuju: obveze za radnike, financijske rashode, materijalne rashode, prikupljena sredstva za pomoć, kazne, naknade šteta i ostale tekuće obveze
- 25- Obveze za vrijednosne papire u koje spadaju obveze po vrstama vrijednosnih papira

koje izdaju organizacije, kao što su čekovi i mjenice što ima za posljedicu smanjenje obveza i stjecanje sredstava

- 26- Obveze za kredite i zajmove koje uključuju kratkoročne i dugoročne kredite
- 29- Pasivna vremenska razgraničenja odnosno plaćanje rashoda i prihoda budućih razdoblja

3.1.1.3. Priznavanje prihoda i rashoda

U sustavu dvojnog knjigovodstva, prihodi i rashodi se sukladno Zakonu priznaju prema načelu nastanka događaja, što znači da se recipročni prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koji se odnose ako se mogu izmjeriti neovisno o naplati, a nerecipročni prihodi kao što su članarine, donacije, doprinosi, pomoći priznaju u razdoblju na koje se odnose uz uvjet da su naplaćeni u razdoblju najkasnije do trenutka predavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023).

Također, donacije koje su vezane uz projekte i aktivnosti neprofitne organizacije se priznaju kao odgođeni prihod u bilanci razmjerno troškovima provedbe projekata i aktivnosti, dok se donacije koje su vezane uz nefinancijsku imovinu koja je podložena amortizaciji, priznaju kao odgođeni prihod u bilanci razmjerno troškovima upotrebe nefinancijske imovine. Rashodi se priznaju u razdoblju na koji se odnose neovisno o plaćanju, rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku stvarnog utroška ili prodaje i troškovi nabave dugotrajne imovine se kapitaliziraju, a postaju rashodi tijekom vijeka upotrebe (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023).

Neprofitne organizacije, a posebno udruge najčešće svoje poslovanje financiraju članarinama i članskim doprinosima i njima si pomažu u ostvarivanju općekorisnih ciljeva radi kojih su osnovane. Prihode od članarina evidentiraju po skupini računa 32 prema propisanom računskom planu za neprofitne organizacije i uključuju odjeljke (Nikić, 2021):

- 3211- članarine i
- 3212- članski doprinosi

Prema pravilniku, prihodi od članarina i članski doprinosi spadaju u prihode koji se ostvaruju od obveznih kontinuiranih uplata članova neprofitnih organizacija. Kako bi bile priznate kao nerecipročni prihodi, trebaju biti raspoložive odnosno naplaćene i evidentirane u izvještajnom razdoblju na koje se odnose. S obzirom da se članarine i članski doprinosi u pravilu smatraju

ne recipročnim prihodima za koje ne postoji neposredna protučinidba od strane neprofitne organizacije, nemaju osnovu za izdavanje računa kao dokumenta kojim se zaračunavaju isporučena dobra i usluge. Članove se poziva na uplatu članarine dokumentom kao što je uplatnica koja ima karakter vjerodostojne isprave kao podloge za izvršenje uplate. U dokumentu se poziva na osnovu za terećenje uplate kao što su pristupnica u članstvo, oduka tijela organizacije o visini i načinu plaćanja, statutarne odredbe o članarini ili prema posebnim propisima i sličnim dokumentima (Nikić, 2019).

Tablica 2 Primjer knjiženja prihoda od članarina

Redni broj	Opis	Iznos (EUR)	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	Prihod od članarine za 2023. za člana Mirka Mirkića uplaćen u blagajnu	100	11111	11311
2	Član Ivo Ivić je uplatio članarinu za 2023. i 2024.	200	11111	
	Uplaćena članarina za 2023.	100		32111
	Uplaćena članarina za 2024.- unaprijed plaćena	100		29211

Izvor: Obrada autora prema Nikić, J. (2019.), *Prihodi od članarina neprofitnih organizacija*, Zagreb, Riznica: časopis za računovodstvo, reviziju, financije i pravo u sustavu proračuna i neprofitnom sektoru, broj 6, str. 12

Tablica 2 prikazuje primjer knjiženja prihoda od članarina. Prihod od članarine uplaćen u blagajnu se evidentira dugovno na kontu 11111 Novac na računu i potražno na kontu 11311 Glavna blagajna. Uplaćena članarina za 2023. godinu je prihod i evidentira se na kontu 32111 Prihodi od članarina - dobrovoljne članarine. Unaprijed uplaćeni iznos članarine za 2024. godinu se ne može priznati prihodom nego se evidentira na pasivnim vremenskih razgraničenjima na kontu 29211 Naplaćeni prihodi budućih razdoblja - unaprijed plaćeni prihodi. Prema Zakonu, nerecipročni prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koji se odnose, stoga se ne mogu unaprijed evidentirati (Nikić, 2019).

Drugi primjer predstavlja neprofitna organizacija, fitness klub koja pruža uslugu korištenja prostora fitness kluba i prikuplja članarinu kao naknadu za protučinidbu. Za iznos uplaćene

članarine u iznosu od 30 eura mjesečno, članovi imaju pravo korištenja svih dvorana kluba za vježbanje bez ograničenja broja treninga. Članarina predstavlja naknadu ili protučinidbu koju pruža fitness klub (Nikić, 2019).

Tablica 3 Primjer uplate članarine fitness klubu kao naknade za protučinidbu

Redni broj	Opis	Iznos (EUR)	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	Račun za članarinu članu Luka Lukić za mjesec veljaču 2023. godine	30	16111	31121
	Prihod od obavljanja usluga	30		

Izvor: Obrada autora prema Nikić, J. (2019.), *Prihodi od članarina neprofitnih organizacija*, Zagreb, Riznica: časopis za računovodstvo, reviziju, financije i pravo u sustavu proračuna i neprofitnom sektoru, broj 6, str. 11

Tablica 3 prikazuje knjiženje uplate članarine kao naknade za protučinidbu fitness kluba. Knjiženje se provodi dugovno na kontu 16111 Potraživanja za članarine i članske doprinose u iznosu 30 eura i potražno na kontu 31121 Prihodi od pružanja usluga u iznosu 30 eura (Nikić, 2019).

Neprofitna organizacija može sklopiti sa trgovačkim društvom Ugovor o zakupu poslovnog prostora za postavljanje automata za prodaju grickalica. Prema članku 19. Zakona o PDV-u, usluge povezane s nekretninama se oporezuju prema mjestu gdje se nalazi za nekretnina te neprofitna organizacija izdaje račun za mjesečni zakup uvećan za 25% PDV-a (Nikić, 2021).

Tablica 4 Primjer izlaznog računa za zakup poslovnog prostora

Redni broj	Opis	Iznos (EUR)	Račun	
			Duguje	Potražuje
Izlazni račun za zakup poslovnog prostora				
1	Potraživanja od kupaca	500	16612	
	Prihodi od zakupa imovine (oporezivi)	400		34212
	Obveze za PDV 25%	100		24921

Izvor: Obrada autora prema Nikić, J. (2021.), *Računovodstveno evidentiranje PDV-a u neprofitnom računovodstvu*, Zagreb, Riznica: časopis za računovodstvo, reviziju, financije i pravo u sustavu proračuna i neprofitnom sektoru, broj 6, str. 5

Tablica 4 prikazuje primjer izlaznog računa za zakup poslovnog prostora. Iznos usluge iznosi

400. S obzirom da je usluga oporeziva PDV-om, na osnovicu od 400 eura se zaračunava PDV od 25% u iznosu od 100 eura i evidentira na potražnoj strani konta 24921 Obveze za porez na dodanu vrijednost po osnovi isporuka usluga i dobara u tuzemstvu (Nikić, 2021).

3.1.2. Knjigovodstvene isprave neprofitnih organizacija

Knjigovodstvene isprave su pisani ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja se temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvene isprave se trebaju čuvati (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023):

- Trajno: obračun plaće
- Najmanje 11 godina: isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik, glavnu knjigu i knjigu primitaka i izdataka
- Najmanje 7 godina: isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige, osim knjige primitaka i izdataka, knjigu blagajne, ulaznih i izlaznih računa te popis dugotrajne nefinancijske imovine.

Knjigovodstvene isprave se čuvaju u jednom ili više primjeraka. Isprave mogu biti primljene telekomunikacijskim putem, kao preslika izvorne isprave ili pak isprava na elektroničkom mediju i kao takve se smatraju ispravnima, ako sadrže sve potrebno informacije koje knjigovodstvene isprave trebaju sadržavati (Vašiček D., Vašiček V., 2016).

Svaka knjigovodstvena isprava treba sadržavati bitne podatke kako bi bila vjerodostojna.

Graf 2 Osnovni elementi knjigovodstvene isprave

Izvor: Obrada autora prema Zakon o računovodstvu (b.d.), Narodne Novine br. 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, preuzeto 12.01.2023. s <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-računovodstvu>

Graf 2 prikazuje bitne elementi knjigovodstvene isprave, a to su naziv i adresa izdavatelja i primatelja isprave, mjesto i datum kada je isprava izdana, naziv i redni broj, kratki opis poslovnog događaja, pečat i potpis izdavatelja isprave i vrijednost poslovnog događaja (Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22).

Kod neprofitnih organizacija koje su obveznici plaćanja poreza na dodanu vrijednost, isprava mora sadržavati i OIB izdavatelja i primatelja računa te iskazani iznos poreza bez PDV-a, sa PDV-om i vrijednost PDV-a. Vrlo je bitno provoditi kontrolu računске i suštinske ispravnosti isprava. Računska kontrola dokazuje računsku točnost navedenih iznosa na knjigovodstvenoj ispravi, dok formalna kontrola provjerava jesu li navedeni svi podaci koji su bitni i jeli isprava potpisana od strane odgovorne osobe. Suštinska kontrola znači da isprava treba odgovarati ugovoru ili narudžbi na temelju koje je izdana, kao i da je u skladu s propisanim postupcima o nabavi dobara, usluga i ustupanju radova, a obavlja ju upravno tijelo (Ministarstvo financija RH, Pravilnik o kretanju i kontroli knjigovodstvenih isprava, 2022).

3.1.3. Poslovne knjige neprofitnih organizacija

Poslovne knjige koje su obvezne voditi neprofitne organizacije koje primjenjuju jednostavno knjigovodstvo uključuju (Aktiva, 2021):

- Knjigu blagajne
- Knjige ulaznih i izlaznih računa
- Knjigu primitaka i izdataka
- Popis dugotrajne nefinancijske imovine

Knjiga blagajne treba sadržavati redni broj knjigovodstvene isprave, datum, broj i oznaku, kratki opis poslovne promjene i iznos novčane transakcije. Knjiga primitaka i izdataka sadrži podatke o svim gotovinskim i negotovinskim primicima i izdacima koji uključuju podatke: redni broj i datum primitka ili izdatka, broj i naziv knjigovodstvene isprave, opis poslovne promjene i novčana vrijednost primitka i izdatka. Knjiga ulaznih računa sadrži redni broj, podatke o svakom primljenom računu, broj i datum, podatke o dobavljaču i ukupni iznos računa uključujući PDV. Knjiga izlaznih računa se sastoji od istih podataka kao i knjiga ulaznih računa, razlika je u tome što se podaci odnose na izlazne odnosno izdane račune. Naposljetku, popis dugotrajne nefinancijske imovine sadrži podatke o dugotrajnoj imovini: redni broj, vrstu, datum i broj dokumenta prema kojem je nabavljena imovina, njenu nabavnu vrijednost te datum i opis otuđenja (Aktiva, 2021).

Poslovne knjige koje vode neprofitne organizacije koje primjenjuju dvojno knjigovodstvo su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je poslovna knjiga u koju se kronološkim redoslijedom unose poslovne promjene, nevezano za područje poslovanja na koje se odnose. Dnevnik može biti sveobuhvatan i sadržavati sve poslovne događaje i može biti zasebna poslovna knjiga za pojedino područje poslovanja, odnosno za pomoćne knjige. Dnevnik daje uvid u slijed poslovnih događaja i promjena što je od velike važnosti za naknadni nadzor poslovanja. Također služi za kontrolu poslovnih promjena koje se evidentiraju u glavnoj knjizi. Stoga je bitno primjenjivati načelu jednakog zbroja stavaka odnosno ispravnog unosa u kolone potražuje i duguje. Nadalje, dnevnik može pomoći pri pronalasku knjigovodstvenih pogrešaka, omogućuje rekonstrukciju glavne knjige, služi kao dokaz s obzirom da se temelji na knjigovodstvenim ispravama i ostalo. Dnevnik sadrži osnovne podatke: broj dnevnika, datum kada je poslovna promjena nastala, dokumente po kojima se knjiže promjene, kratki opis poslovne promjene, konto i vrijednost promjene na dugovnoj i potražnoj strani (Vašiček V., Maletić, Bajo, Lončar Galek, Sirovica, Vašiček D., 2008).

U glavnu knjigu se podaci unose po računskom planu. Računski plan neprofitnih organizacija utvrđuje novčane oznake i nazive računa po kojima su obvezne iskazati imovinu, obveze i kapital te prihode i rashode. Računi su razvrstani na razrede, skupine, podskupine i odjeljke. Ministar financija propisuje pravilno raspoređivanje i primjenu računa u računskom planu. Glavna knjiga je sastavna evidencija ukupnih knjigovodstvenih promjena nastalih u određenom razdoblju i u kojoj se raspoređuju po vrstama na unaprijed određenim kontima koja služe kao podatci za godišnje financijske izvještaje. Glavna knjiga se sastoji od dva zasebna dijela, a to su bilančni zapisi i izvan bilančni zapisi. Vrijednosti na kontima glavne knjige trebaju biti usklađeni s vrijednostima iz bilance i računa dobiti i gubitka te izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Kronološkim redosljedom se unose knjigovodstvene promjene u glavnu knjigu, a svaki konto treba sadržavati podatke: naziv, ime i prezime te sjedište i adresu organizacije, brojevanu oznaku i naziv konta, početno i završno stanje, razdoblje na koje se odnosi, sve podatke o knjigovodstvenoj promjeni i zaključni saldo dugovno i potražno za razdoblje na koje se odnosi. Svi događaji proknjiženi u dnevniku se unose i u glavnu knjigu (Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 2023).

Također, neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo, izrađuju godišnji program rada i financijski plan za provedbu tog programa. Financijski plan je definiran u „Pravilniku u sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija“. Prema pravilniku, treba se sastojati od plana prihoda i rashoda, zaduživanja i otplata i obrazloženja financijskog plana, a dodatno može sadržavati i plan novčanih tijekova. Plan prihoda i rashoda sadrži podatke o prihodima i rashodima koje neprofitna organizacija planira ostvariti i to prema načelu nastanka događaja. Plan zaduživanja i otplata se sastoji od planiranih iznosa primitaka od dugoročnog zaduživanja i izdataka od danih dugoročnih zajmova, ulaganja i drugih. Sadrži i najviši iznos do kojega se može jednokratno kratkoročno zadužiti i najviši iznos do kojeg može dati jednokratne kratkoročne zajmove. Rok za predaju financijskog plana je 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu i donosi ga najviše tijelo u neprofitnoj organizaciji koje je za to ovlašteno. Financijski plan se tijekom godine može izmjenjivati i dopunjavati te je zakonski zastupnik organizacije odgovoran za njegovo pravilno izvršavanje (Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, NN 121/2014, 2015).

Slika 2 Financijski plan za 2023. godinu na primjeru Hrvatske obrtničke komore

Razred	Naziv	Iznos
3	Prihodi	4.593.000 €
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	54.416 €
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	2.256.288 €
33	Prihodi po posebnim propisima	0 €
34	Prihodi od imovine	176.522 €
35	Prihodi od donacija	1.728.709 €
36	Ostali prihodi	377.065 €
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0 €
4	Rashodi	4.576.150 €
41	Rashodi za zaposlene	1.268.607 €
42	Materijalni rashodi	2.862.257 €
43	Rashodi amortizacije	143.341 €
44	Financijski rashodi	13.936 €
45	Donacije	13.272 €
46	Ostali rashodi	9.291 €
47	Rashodi vezani uz financiranje pov.nep.org.	265.446 €
	Višak/manjak prihoda nad rashodima prije poreza	16.850 €
	Porez na dobit	4.000 €
	Višak/manjak prihoda nad rashodima 2023.	12.850 €

Izvor: Hrvatska obrtnička komora (2023.), Financijski plan HOK-a, preuzeto 21.12.2022. s <https://www.hok.hr/sites/default/files/page-docs/2023-01/Financijski%20plan%20HOK-a%20za%202023.%20godinu.pdf>

Slika 2 prikazuje financijski plan za 2023. godinu na primjeru Hrvatske obrtničke komore. Na slici je prikazano kako se financijski plan za 2023. sastoji od prihoda od prodaje roba i pružanja usluga, prihoda od članarina i članskih doprinosa, imovine, donacija i ostalih prihoda, rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda od amortizacije, financijskih rashoda, donacija i ostalih rashoda, viška i manjka prihoda nad rashodima prije izračuna poreza, porez na dobit i viška ili manjka prihoda nad rashodima nakon obračunavanja poreza za 2023. godinu. Uz financijski plan slijedi obrazloženje plana u kojem se navode sve bitne smjernice korištene prilikom izrade plana (Hrvatska obrtnička komora, 2023).

Nadalje, neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo, vode i pomoćne knjige koje

uključuju (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023.):

- Knjigu dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti
- Knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti
- Knjigu financijske imovine i obveza
- Knjigu blagajni (kunsku, deviznu, porto i ostale)
- Evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila

U slučaju da se izravnim raščlanjivanjem stavki iz glavne knjige ne mogu osigurati potrebni podaci, neprofitne organizacije koje primjenjuju dvojno knjigovodstvo obvezne su voditi i posebne pomoćne evidencije, a to su Evidencija jamstava i garancija, Knjige ulaznih i izlaznih računa i ostale. Poslovne knjige neprofitnih organizacija trebaju osiguravati ispravnost i kontrolu podataka, njihovo čuvanje i mogućnost korištenja, mogućnost uvida u promet i stanje na računima glavne knjige te ispravni vremenski slijed. Vode se za poslovnu godinu u trajanju 1 kalendarske godine te se otvaraju na početku poslovne godine ili datumom osnutka organizacije, a zaključuju se na kraju poslovne godine. Propisan je obvezni rok za čuvanje pojedinih poslovnih knjiga. Obračun plaća, naknada na plaće, analitička evidencija o plaćama se moraju čuvati trajno. Nadalje, dnevnik i glavna knjiga se čuvaju jedanaest godina, a knjiga primitaka i izdataka najmanje jedanaest godina. Pomoćne knjige, knjiga blagajne, ulaznih i izlaznih računa i popis dugotrajne imovine se čuvaju najmanje sedam godina, dok se projektna dokumentacija čuva ovisno o zahtjevima osobe koja donira najčešće najmanje 5 godina (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023).

3.2. Financijski izvještaji neprofitnih organizacija

Financijski izvještaji su jedan od najvažnijih elemenata cjelokupne računovodstvene struke (Žilić, 2011). Jedna od temeljnih zadaća financijskog računovodstva je pripremanje i sastavljanje financijskih izvještaja za potrebe korisnika, a računovodstvene informacije koje sadrže se najčešće koriste u svrhu poslovnog odlučivanja. Oni sadrže temeljne informacije o računovodstvenim podacima, a preduvjet za njihovo razumijevanje i tumačenje je poznavanje računovodstvene terminologije (Rogošić, 2019). Financijski izvještaji predstavljaju računovodstvene informacije koje su prezentirane u pisanom obliku. Najčešće se dijele ovisno o njihovoj namjeni, na eksterne i interne financijske izvještaje. Interni izvještaji su namijenjeni

internim korisnicima te formirani na način da su prilagođeni konkretnoj potrebi korisnika. U drugu ruku, eksterni izvještaji su namijenjeni širokoj javnosti pa su stoga standardizirani zakonom ili/i obveznom primjenom računovodstvenih standarda (Vašiček D., Vašiček V., 2016).

Financijska izvješća sadrže poslovne informacije koje služe za upravljanje i kontrolu poslovanja neprofitnih organizacija. Informacije u financijskim izvještajima moraju biti odgovarajuće, ažurne, točne i dostupne kako bi bila učinkovita komunikacija između svih razina neprofitne organizacije. Također, neprofitna organizacija je obvezna sastavljati financijske izvještaje u svrhu pružanja objektivne i realne slike financijskog položaja i poslovanja. Izuzetak od sastavljanja financijskih izvještaja imaju one neprofitne organizacije koje u prethodnoj poslovnoj godini nisu imale poslovne događaje niti podatke o imovini i obvezama i dužne su dostaviti izjavu o neaktivnosti Ministarstvu financija (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023).

Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija je definirano u Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Sve neprofitne organizacije su obvezne sastavljati i predavati financijske izvještaje, no uvelike se razlikuju izvještaji ovisno o načinju vođenja knjigovodstva i visini prihoda i vrijednosti imovine organizacija. Sindikati i druge neprofitne organizacije s podružnicama koje nemaju pravnu osobnost odnosno OIB i matični broj, trebaju podnositi 1 financijski izvještaj na razini pravne osobe. Nadalje, vjerske zajednice su izuzete od obveze financijskog izvještavanja i upisa u Registar. Izuzetak od pravila se odnosi i na pravne osobe kojima su osnivači vjerske zajednice i koje nemaju za cilj osnutka ostvarivanje dobiti. Uključuju „Caritas“, informativne vjerske agencije, zborove, vjerske vrtiče i imaju obvezu sastavljanja i predaje financijskih izvještaja. Političke stranke su također izuzete od obveze sastavljanja financijskih izvještaja. Sukladno tome, nisu obvezne predavati godišnje financijske izvještaje niti izvještaje tijekom godine. Navedeno se odnosi samo na neprofitne organizacije kojima temeljni cilj nije stjecanje dobiti (eGrađani, b.d.).

3.2.1. Osnovna obilježja financijskih izvještaja neprofitnih organizacija

Svi subjekti pa tako i neprofitne organizacije primjenjuju općeprihvaćene koncepte prilikom sastavljanja financijskih izvještaja. Najosnovniji koncepti su koncept subjekta, koncept neograničenog vremena poslovanja, koncept periodičnosti i koncept novčanog mjerenja.

Koncept subjekta opisuje kako se računovodstvo i financijsko izvještavanje vode za subjekta, a ne za osobe koje upravljaju njima. Koncept neograničenog vremena poslovanja je računovodstvena pretpostavka da će organizacija nastaviti poslovati i sljedeće godine, odnosno neće prestati s poslovanjem u budućnosti. Uz njega se veže i koncept periodičnosti ili vremenskog razdoblja za koji se provodi financijsko izvještavanje u određenim vremenskim intervalima. Prema konceptu novčanog mjerenja, podaci u financijskim izvještajima trebaju biti iskazani u novčanoj vrijednosti i uz pretpostavku da se kupovna moć novca ne mijenja. Osim navedenih koncepata koje primjenjuju neprofitne organizacije pri financijskom izvještavanju, u primjeni je niz načela. Najvažnija načela uključuju konzistentnost, značajnost, potpunost i načelo troška. Načelo troška se primjenjuje u evidenciji poslovnih promjena u računovodstvu proračuna za iskazivanje vrijednosti imovine. Po načelu troška, imovina se treba iskazivati po iznosu koji je utrošen u stjecanje te imovine (Vašiček V., Maletić, Bajo, Lončar Galek, Sirovica, Vašiček D., 2008).

Nadzor na predajom financijskih izvještaja, a i cjelokupnog financijskog poslovanja i računovodstva obavlja Ministarstvo financija u skladu sa Zakonom i drugim propisima. Financijski nadzor uključuje i nadzor nad pravilnim pribavljanjem financijskih sredstava iz javnih i ostalih izvora i upravljanjem tim sredstvima te provjeravanje da li se pribavljena sredstva koriste za ostvarivanje ciljeva radi kojih je formirana neprofitna organizacija (Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 2023).

3.2.2. Temeljni financijski izvještaji neprofitnih organizacija

Sadržaj i struktura financijskih izvještaja neprofitnih organizacija ovisi o tome je li organizacija obvezna voditi jednostavno knjigovodstvo ili dvojno knjigovodstvo. Iz tog razloga se financijski izvještaji mogu podijeliti u tri skupine ovisno o načinu vođenja knjigovodstva (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, NN 121/14, 2015):

- Izvještaji u sustavu jednostavnog knjigovodstva
- Izvještaji u sustavu dvojnog knjigovodstva
- Izvještaji o potrošnji proračunskih sredstava

Neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo sastavljaju samo jedan financijski izvještaj, a to je Izvještaj o primicima i izdacima za prethodnu poslovnu godinu na obrascu G-PR-IZ-NPF te Bilješke. Nadalje, neprofitne organizacije u sustavu jednostavnog

knjigovodstva ne sastavljaju polugodišnje financijske izvještaje već samo na razini 1 godine (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, NN 121/14, 2015).

U drugu ruku, one neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo, prema rasporedu računa iz računskog plana, sastavljaju izvještaje o stanju i strukturi te promjenama vrijednosti i obujma imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, NN 121/14, 2015).

Slika 3 Financijski izvještaji neprofitnih organizacija koje vode dvojno knjigovodstvo

Izvor: vlastita izrada autora prema Vašiček, V. i Vašiček D., (2016.), *Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija*, Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Neprofitna organizacija koja je obvezna voditi dvojno knjigovodstvo je obvezna sastavljati temeljne financijske izvještaje prikazane na slici 3 koji uključuju Bilancu na obrascu BIL-NPF na godišnjoj razini, Izvještaj o prihodima i rashodima na obrascu PR-RAS-NPF na godišnjoj i polugodišnjoj razini, Skraćeni izvještaj o prihodima i rashodima na obrascu S-PR-RAS-NPF za 1. i 3. tromjesečje i Bilješke na godišnjoj razini (Vašiček, D., Vašiček V., 2016).

Kao jedan od temeljnih financijskih izvještaja, bilanca (Izvještaj o financijskom položaju) pruža istinite, pouzdane i točne informacije, a sastavlja se na temelju skupina računa iz glavne knjige

(Bedeković, M., Krizmanić, I., Kadlec, Ž., 2021).

Slika 4 Obrazac BIL-NPF

Vrsta posla: 708						Obrazac BIL-NPF	
BILANCA							
Potrebno je odabrati razdoblje i označiti postoji li obveza vođenja dvojnog ili jednostavnog knjigovodstva							
Naziv obveznika:							
Poštanski broj:		Mjesto:					
Adresa sjedišta:							
Račun (IBAN):				RNO broj:			
Šifra djelatnosti:				Matični broj:			
Šifra grada/općine:				OIB:			
				Oznaka razdoblja:			
				Šifra županije:			
Verzija Excel datoteke: 0...						Iznosi u kunama bez lipa	
Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Index (5/4)		
1	2	3	4	5	6		
IMOVINA							
	IMOVINA (AOP 002+074)	001	0	0	-		
0	Nefinancijska imovina (AOP 003+018+047+051+055+064)	002	0	0	-		
01	Neproizvedena dugotrajna imovina (AOP 004+008-017)	003	0	0	-		
02	Proizvedena dugotrajna imovina (AOP 019+023+031+034+039+042-046)	018	0	0	-		
03	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (AOP 048)	047	0	0	-		
04	Sitni inventar (AOP 052+053-054)	051	0	0	-		
05	Nefinancijska imovina u pripremi (AOP 056 do 059+062+063)	055	0	0	-		
06	Proizvedena kratkotrajna imovina (AOP 065+070+073)	064	0	0	-		
1	Financijska imovina (AOP 075+083+100+105+125+133+142)	074	0	0	-		
OBVEZE I VLASTITI IZVORI							
	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (AOP 146+195)	145	0	0	-		
2	Obveze (AOP 147+174+182+190)	146	0	0	-		
IZVANBILANČNI ZAPISI							
61	Izvanbilančni zapisi – aktiva	201			-		
62	Izvanbilančni zapisi – pasiva	202	0	0	-		
Potpis zakonskog zastupnika							
Zakonski zastupnik:							
Datum:							
Osoba za kontakt:							
Telefon:							
Telefax:							
Adresa e-pošte:							

Izvor: Fina, Obrasci financijskih izvještaja, preuzeto 15.01.2023. s

<https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obraci>

Bilanca neprofitnih organizacija se sastavlja po obrascu BIL-NPF koji je prikazan na slici 4 i koji se sastoji od stupaca (eGrađani, b.d.):

1. Broj računa iz računskog plana
2. Naziv računa
3. AOP oznaka
4. Stanje na datum 1.1.
5. Stanje na datum 31.12.
6. Indeks promjene stanja

Bilanca daje uvid u financijsku situaciju odnosno položaj poduzeća na određeni dan za koji se sastavlja. Njena glavna karakteristika je statičnost. Sastoji se od dva dijela; od aktive koja prikazuje stanje imovine i pasive koja sadrži podatke o obvezama i kapitalu. Sastavlja se na temelju računovodstvene jednadžbe prema kojoj je aktiva jednaka pasivi. Bilanca mora biti uravnotežena što znači da ne smiju postojati razlike u vrijednostima aktive i pasive jer i najmanja razlika dovodi do uravnoteženosti i netočnosti (eGrađani, b.d.).

Slika 5 Obrazac PR-RAS-NPF

Vrsta posla 708		Obrazac PR-RAS-NPF			
IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA					
ono je odabrati razdoblje i označiti postoji li obveza vođenja dvojnog ili jednostavnog knjigovodstva					
Naziv obveznika:					
Poštanski broj:		Mjesto:			
Adresa sjedišta:					
Račun (IBAN):		RNO broj:			
Šifra djelatnosti:		Matični broj:			
Šifra grada/općine:		OIB:			
		Oznaka razdoblja:			
		Šifra županije:			
Verzija Excel datoteke: 0...		Iznosi u kunama bez lipa			
Račun iz rač. plana	OPIS	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
3	PRIHODI (AOP 002+005+008+011+024+040+049)	001	0	0	
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	002	0	0	
3111	Prihodi od prodaje roba	003			
3112	Prihodi od pružanja usluga	004			
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa (AOP 006+007)	005	0	0	
3211	Članarine	006			
35	Prihodi od donacija (AOP 025+030+033+036+037)	024	0	0	
351	Prihodi od donacija iz proračuna (AOP 026 do 029)	025	0	0	
3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	026			
RASHODI					
4	RASHODI (AOP 055+067+108+109+120+128+139)	054	0	0	
41	Rashodi za radnike (AOP 056+061+062)	055	0	0	
411	Plaće (AOP 057 do 060)	056	0	0	
4111	Plaće za redovan rad	057			
413	Doprinosi na plaće (AOP 063 do 066)	062	0	0	
4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	063			
	UKUPNI RASHODI (AOP 054-146 ili 054+147)	148	0	0	
	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-148)	149	0	0	
	MANJAK PRIHODA (AOP 148-001)	150	0	0	
DODATNI PODACI					
11	Stanje novčanih sredstava na početku godine	156			
11-dugovno	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	157			
11-potražno	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	158			
11	Stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja (AOP 156+157-158)	159	0	0	
	Prosječan broj radnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	161			
	Broj volontera	162			
	Broj sati volontiranja	163			
VRIJEDNOST OSTVARENIH INVESTICIJA U NOVU DUGOTRAJNU IMOVINU		AOP	Ostvarena vrijednost u istom razdoblju prethodne godine		Indeks (5/4)
051	Građevinski objekti u pripremi	164			
052	Postrojenja i oprema u pripremi	165			
053	Prijevozna sredstva u pripremi	166			
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	167			
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	168			
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	169			
Opis stavke		AOP	Stanje 1. siječnja	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	Indeks (5/4)
Stanje zaliha		170			
Kontrolni zbroj (AOP 160 do 170)		171	0	0	
Potpis zakonskog zastupnika					
Zakonski zastupnik:					
Datum:					
Osoba za kontakt:					
Telefon:					
Telefax:					
Adresa e-pošte:					

Izvor: Fina, Obrasci financijskih izvještaja, preuzeto 15.01.2023. s

<https://www.fina.hr/godisnji-financijski-izvjestaji/obraci>

Slika 5 prikazuje obrazac PR-RAS-NPF po kojemu se sastavlja obrazac PR-RAS-NPF i u njega se unose podaci u stupce (Fina, b.d.):

1. Broj računa iz računskog plana
2. Naziv računa
3. AOP oznaka
4. Ostvareno prethodne godine
5. Ostvareno u tekućoj godini
6. Indeks ostvarenja u tekućoj godini u odnosu na prethodnu

No, postoji iznimka ovoj formi izvještaja, a odnosi se na neprofitne organizacije koje su novo osnovane, koje su prešle iz jednostavnog na dvojno knjigovodstvo, pravne osobe koje su prešle iz proračunskog na računovodstvo neprofitnih organizacija i one ne trebaju ispunjavati stupac 4 obrasca. U dijelu dodatnih podataka obrasca PR-RAS-NPF prikazuju se iznosi ostvarenih investicija u novu dugotrajnu imovinu ostvarenih tijekom godine. Obveznici poreza na dobit u obrascu iskazuju porez na dobit u retku AOP 153 – Obveze poreza na dobit. U obrascu se u redak AOP 162 upisuje broj osoba volontera sukladno Zakonu o volonterstvu (eGrađani, 2022). Neprofitna organizacija polugodišnje sastavlja za razdoblja od 1. siječnja do 30. lipnja Izvještaj o prihodima i rashoda i predaje ga FINI do 30. srpnja tekuće godine (Milinović, 2021).

Uz bilancu i izvještaj o prihodima i rashodima, neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo su dužne sastaviti Bilješke. Bilješke predstavljaju dodatnu razradu i dopune podataka iz bilance i Izvještaja o prihodima i rashodima (Vašiček V., Maletić, Bajo, Lončar Galek, Sirovica, Vašiček D., 2008).

Ona neprofitna organizacija koja prelazi iz sustava jednostavnog u sustav dvojnog knjigovodstva, obvezna je 1. siječnja godine u kojoj prelazi na sustav dvojnog knjigovodstva, sastaviti početnu bilancu koja će prikazivati stanje imovine i obveza. Početnu bilancu sastavlja na temelju podataka iz obveznih poslovnih knjiga u jednostavnom knjigovodstvu i pomoćnih evidencija koje je do tada vodila. U slučaju da nije vodila adekvatne pomoćne evidencije, početnu bilancu će sastaviti na temelju popisa na dan 1. siječnja, tako što će popisati imovinu i obveze u vrijednostima, količinama i novčanom iznosu. Na temelju početne bilance će evidentirati početna stanja na računima u analitičkom knjigovodstvu. Stanja iskazana u početnoj bilanci su u poslovnim knjigama iskazani kao početna stanja na računima bilančnih razreda (Bajo, 2021):

- 0- Nefinancijska imovina
- 1- Financijska imovina

- 2- Obveze
- 5- Vlastiti izvori

Godišnji financijski izvještaji se čuvaju trajno i u izvorniku te ih u propisanim obrascima u elektroničkom i papirnatom obliku prikuplja Financijska agencija za potrebe Ministarstva financija. Također, neprofitne organizacije su zakonski obvezane javno objavljivati svoje financijske izvještaje (Bičanić, 2019).

3.2.3. Dodatni financijski izvještaji neprofitnih organizacija

Prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Zakonu o udrugama, neprofitne organizacije koje ostvaruju sredstva iz javnih izvora su dužne uz temeljne i pomoćne financijske izvještaje, sastavljati poseban Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava, na obrascu PROR-POT. Obrazac PROR-POT treba sadržavati opće podatke o primatelju sredstava i davatelju sredstava, o nazivu projekta, programa i razdoblju izvještavanja te financijske podatke koji su prikazani na slici 6 (Vašiček, D., Vašiček V., 2016).

Slika 6 Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava

Obrazac: PROR-POT

IZVJEŠTAJ O POTROŠNJI PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

I. OPĆI PODACI

1. Primatelj sredstava: _____
 Poštanski broj: _____ Mjesto: _____
 Adresa sjedišta: _____
 RNO broj: _____ Matični broj: _____ OIB: _____
 Račun: _____

2. Davatelj sredstava: _____
 Poštanski broj: _____ Mjesto: _____
 Adresa sjedišta: _____
 Matični broj: _____ OIB: _____
 Račun: _____

3. Naziv projekta/programa/ostalo: _____

4. Razdoblje izvještavanja: _____

II. FINANIJSKI PODACI

(u kunama)

Red.br.	OPIS	IZNOS
1	2	3
I.	PRIHODI / PRIMICI	
1.	UGOVORENO	
2.	UPLAĆENO	
3.	RAZLIKA	0
II.	PRIJENOS IZ PRETHODNE POSLOVNE GODINE	
1.	SREDSTVA DOZNAČENA, A NEPOTROŠENA U PRETHODNOJ POSLOVNOJ GODINI	
III.	RASHODI / IZDACI	
1.	RASHODI ZA RADNIKE (PLAĆE I DOPRINOSI)	
2.	MATERIJALNI RASHODI UKUPNO (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5.)	0
2.1.	NAKNADE TROŠKOVA RADNICIMA	
2.2.	IZDACI ZA NAKNADE OSOBAMA IZVAN RADNOG ODNOSA	
2.3.	RASHODI ZA USLUGE	
2.4.	RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	
2.5.	OSTALI MATERIJALNI RASHODI	
3.	DANE DONACIJE	
4.	RASHODI ZA KAMATE I USLUGE PLATNOG PROMETA	
5.	NABAVLJENA NEFINANCIJSKA IMOVINA	
6.	OSTALI RASHODI	
	RASHODI / IZDACI - UKUPNO	0
IV.	RAZLIKA (PRIHOD/PRIMITAK + PRIJENOS IZ PRETHODNE POSLOVNE GODINE – RASHOD/IZDATAK)	0
III. OSTALI JAVNI IZVORI FINANCIRANJA*		
Red.br.	NAZIV DAVATELJA SREDSTAVA	IZNOS
1.		
2.		
3.		
4.		
UKUPNO SREDSTVA IZ OSTALIH JAVNIH IZVORA		0
IV. BILJEŠKE		

(najviše 1 stranica teksta)

Zakonski zastupnik: _____

Potpis zakonskog zastupnika

Datum: _____

M.P.

Izvor: Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava (2023.) preuzeto 10.01.2023. s

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fmfin.gov.hr%2FUserDocsImages%2Fdokumenti%2Fneprofitne-organizacije%2FPROR-POT%2520-na%2520webuWQ.xls&wdOrigin=BROWSELINK>

Obrazac sadrži sve bitne podatke o izvorima financiranja neprofitne organizacije. Uključuje podatke o neprofitnoj organizaciji primatelju sredstava i o davatelju sredstava, nazivu projekta odnosno programa koji financira, razdoblje izvještavanja, financijske podatke i bilješke. Neprofitne organizacije koje se financiraju iz javnih izvora u što spadaju i sredstva iz državnog proračuna, jedinica lokalne i područne samouprave su obvezne dostaviti Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava tijelima iz kojih se financiraju, što je navedeno u Zakonu. Obrazac se dostavlja u roku od 60 dana nakon kraja poslovne godine osim ako je sa davateljem sredstava ugovoreno drugačije (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru

neprofitnih organizacija, NN 121/14, 2015).

4. POREZNI TRETMAN NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Porezi u širem smislu su novčana davanja koja ubire država bez neposredne protuusluge, radi podmirenja potrebe države i ostalih javnih potreba i prihod su proračuna koji se koristi za podmirivanje proračunom utvrđenih izdataka (Opći porezni zakon, NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22, 2023).

Sveopće karakteristike poreza su obveznost koja nalaže da jednom definirana obveza zahtijeva izvršenje, nepovratnost što podrazumijeva da su porezi bespovratno vlasništvo države i nepostojanje neposredne naknade jer porezni obveznik od poreza ima posredne koristi. Pojedini oblici poreza se mogu razvrstavati na više načina. Najpoznatije razvrstavanje poreznih oblika se temelji na pitanju tko snosi teret poreza i dijeli poreze na izravne i neizravne poreze. Izravni porezi su oni koje porezni obveznik snosi izravno, a uključuju porez na dohodak i porez na dobit. Neizravni porezi su pak svi oblici tuzemnog poreza na promet, carine i porezi na vanjskotrgovinski promet. Unazad nekoliko godina, u Hrvatskoj je došlo do napretka u osuvremenjivanju poreznog sustava i prilagodbi ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju. Porezni oblici koje razlikujemo u hrvatskom poreznom sustavu su porez na dobit, porez na dohodak, porez na imovinu, porez na robu i usluge koji uključuje porez na dodanu vrijednost, porez na promet i posebne poreze i trošarine i porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije. Neprofitne organizacije imaju drugačiji porezni tretman i posebnu zakonsku regulativu u odnosu na profitne organizacije (Vašiček, D., Vašiček V., 2016).

4.1. Obilježja poreznog tretmana neprofitnih organizacija

Udruge i druge neprofitne organizacije mogu biti obveznici (Opći porezni zakon, NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22, 2023):

- poreza na dohodak i doprinosa
- poreza na dobit
- poreza na dodanu vrijednost
- drugih poreza

U nastavku su detaljno razrađeni porez na dobit, dodanu vrijednost i ostali porezi koje

neprofitne organizacije mogu plaćati.

4.2. Porez na dobit

Porez na dobit je porez koji plaćaju trgovačka društva i ostale fizičke i pravne osobe koje su rezidenti Republike Hrvatske ili nerezidenti koji obavljaju trajnu, samostalnu djelatnost radi stvaranja dobiti, prihoda, dohotka ili drugih gospodarskih koristi. Poreznu osnovicu čini dobit ostvarena kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit. Prema Zakonu o porezu na dobit, državne ustanove, udruge, političke stranke, ustanove jedinica područne i lokalne samouprave, sindikati, komore, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, turističke zajednice, sportski klubovi, savezi, zaklade, fundacije, vjerske zajednice temeljno su oslobođene plaćanja poreza na dobit jer obavljaju korisnu i društveno značajnu funkciju s ciljem koje se i osnivaju te ju obavljaju u skladu s zakonima i propisima neprofitnih organizacija, iako stječu određene prihode. Ipak, u slučaju da neoporezivanje neprofitne organizacije dovodi do neopravdanih povlastica na tržištu, toj se neprofitnoj organizaciji može utvrditi obveza poreza na dobit (Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 114/22, 2023).

U pravilu, neprofitna organizacija nema za cilj ostvarivanje dobiti. Međutim njeno djelovanje uključuje i obavljanje određene gospodarske djelatnosti od koje ostvaruje prihod te se stoga mora utvrditi je li ona osnovana samo radi koristi neke skupine osoba koji su ju osnovali radi ostvarivanja vlastitih interesa ili uistinu radi koristi za zajednicu. Uvijek je potrebno ispitati je li neka neprofitna organizacija stvarno formirana radi obavljanja društveno korisne funkcije ili pak radi drugih razloga. Porezna uprava primjenjuje smjernice pri utvrđivanju stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu. Provodi postupke kao što su upoznavanje neprofitne organizacije najčešće komunikacijom s predstavnicima, zatim utvrđivanjem načina stjecanja prihoda i trošenja prikupljenih sredstava. Na taj način može utvrditi je li došlo do prikrivenih naknada neke neprofitne organizacije. Također se treba razmotriti i trajnost obavljanja djelatnosti, odnosno pita se da li je obavljanje gospodarske djelatnosti iznimka radi određenog događaja ili se ponavlja. Posebne djelatnosti zbog kojih neke neprofitne organizacije moraju plaćati porez na dobit su najčešće vezane uz (Ministarstvo financija RH, b.d.):

1. Iznajmljivanje prostora

Primjerice ako je nogometni klub iznajmio prostor i naknadu nazvao članarinom, što bi u tom slučaju bio oporezivi prihod.

2. Ugostiteljstvo

Ako neprofitna organizacija pruža usluge ugostiteljstva u objektu u kojem je svima dozvoljen ulaz, to se smatra oporezivim prihodom. U drugu ruku, ako pruža ugostiteljske usluge u prostoru primjerice prodajom pića, ali samo određenoj skupini kao što su umirovljenici i samo radi podmirenja troškova, tada se smatra neoporezivim prihodom.

3. Ulaznice

Nacionalni parkovi i muzeji nisu obveznici poreza na dobit ostvarivanjem prihoda od ulaznica jer se odnose na razgledavanje kulturnih dobara i prirodnih bogatstava.

Posebne neprofitne organizacije kao što su zaklade, stječu imovinu od darova, donacija ili vlastitih prihoda, ali su osnovane s ciljem trošenja doniranih sredstava pa stoga nisu obveznici poreza na dobit. Opće poznato je da zaklade imaju veliku novčanu imovinu i stječu prihode od kamata i financijskih ulaganja, ali time ne narušavaju tržišnu utakmicu pa stoga ne plaćaju porez na dobit (Ministarstvo financija RH, b.d.).

Sportski klubovi su od velike važnosti te stoga nisu obveznici poreza na dobit ako nabavljaju sportsku opremu od prihoda od članarina. Naplata ulaznica za utakmice je također neoporeziva kao što je i naplata drugim članovima sportskog saveza u obliku kotizacije i dozvole. No, ako je članarina sportskog kluba prekrivena naknada i ako čini više od 50% ukupnih prihoda organizacije, neprofitna organizacija je dužna plaćati porez na dobit te je izuzeta od plaćanja poreza u paušalnom iznosu (RRiF, 2011).

Nadalje, osobe iz vatrogasnih društava predstavljaju poseban interes za državu i osnivaju se zakonski utvrđenom strukturom. Povremene djelatnosti koje obavljaju kao što su odvoz vode ili servis aparata ne ubrajaju se u oporezivi prihod. Vjerske zajednice su također vrlo važne za državu i djeluju za opće dobro. Financiraju se od darova, donacija koje mogu dobivati tijekom obavljanja vjerskih misa, ili od organizacija unutar zajednice vjernika. Često raspoložu velikom imovinom i u posebnim slučajevima mogu biti obveznici poreza na dobit ako samostalno ostvaruju prihod. Navedeni primjeri ukazuju na to da je porezni tretman neprofitnih organizacija veoma složen i ne postoje jasno definirane smjernice u zakonu već je potrebno utvrditi zašto svaka neprofitna organizacija obavlja svoju djelatnost i da li za to vrijeme ostvaruje prihode koji se oporezuju. Zaključno, s obzirom da postoji velik broj različitih

neprofitnih organizacija od kojih je svaka specifična, unatoč svim smjernicama, očekivano je da će se pojaviti situacije koje će se morati posebno razmotriti (Ministarstvo financija RH, b.d.).

Neprofitna organizacija koja je obveznik poreza na dobit, porez može plaćati na tri načina (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, 114/22, 2023): prema računovodstvenom načelu, novčanom načelu ili paušalnom načelu. Prema računovodstvenom načelu, porez se utvrđuje na osnovicu koja je razlika prihoda i rashoda, a koja se uvećava ili umanjuje prema Zakonu o porezu na dobit. Porez se uobičajeno prijavljuje preko Obrasca PD, a u slučaju novčanog načela prijave poreza na dobit na obrascu PD-NN. Novčano načelo se također temelji na razlici prihoda i rashoda, ali dodatno uzima u obzir i novčani tijek, odnosno od porezne osnovice se nadodaju ili oduzimaju novčane i nenovčane transakcije i realizirani i nerealizirani dobiti ili gubici te se stoga porez na dobit plaća samo na dio koji je realiziran prema novčanom načelu. U smislu priznavanja prihoda u računu dobiti i gubitka odnosno pri knjigovodstvenom evidentiranju po novčanom načelu, ne postoji razlika u odnosu na utvrđivanje porezne osnovice primjenom računovodstvenog načela. Porez na dobit prema paušalnom načelu mogu plaćati one neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo i dvojno knjigovodstvo, ako su ostvarile prihode od gospodarske djelatnosti koji su manji od 50% ukupnih prihoda u toj godini (Milinović, 2019).

Prema Zakonu o porezu na dobit, za određene neprofitne osobe kojima obveza vođenja posebnog knjigovodstva vezanog uz obavljanje gospodarske djelatnosti predstavlja poteškoću, postoji mogućnost plaćanja poreza na dobit prema paušalnom načinu. Poteškoća proizlazi iz toga što neprofitne organizacije koje obavljaju dodatnu gospodarsku djelatnost, moraju primjenjivati Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu i Zakon o računovodstvu. Stoga je za te organizacije moguće paušalno plaćanje poreza na dobit kako bi im se olakšao proces. Obveznici poreza na dobit koji porez na dobit mogu obračunavati paušalno jesu tijela državne uprave, regionalne i lokalne samouprave, državne ustanove, zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, turističke zajednice, sportski klubovi, društva, savezi i zaklade i fundacije koje obavljaju određenu gospodarsku djelatnost sukladno zakonu i čije bi neoporezivanje dovelo do neopravdanih povlastica na tržištu. Također trebaju zadovoljiti uvjet da nisu u prethodnom poreznom razdoblju ostvarili prihode veće od iznosa za ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost, koji iznosi 39.816,84 eura. Isto tako ne smiju obavljati gospodarsku djelatnost po

kojoj jesu obveznici poreza na dobit ili po osnovi te djelatnosti ostvarivati prihode više od 50% ukupnih prihoda (Bakran, et. al., 2018).

Kada se porezni obveznik odluči na paušalno plaćanje poreza na dobit, porezna uprava utvrđuje godišnju paušalnu osnovicu poreza, godišnji iznos poreza na dobit po stopama 10% ukoliko su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 995.421,06 eura ili 18% u slučaju da su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi veći od 995.421,06 eura, mjesečni paušalni porez na dobit i rokove plaćanja. Razlika godišnjeg paušalnog poreza na dobit za povrat ili uplatu se utvrđuje temeljem Izvješća o obračunu poreza na dobit, po obrascu PD-PO, koji se mora dostaviti u roku od 15 dana od dana isteka poreznog razdoblja za koje se podnosi izvješće (RRiF, 2023).

Slika 7 Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu

Obrazac PD-PO

**IZVJEŠĆE O OBRAČUNU POREZA NA DOBIT U
PAUŠALNOM IZNOSU**

za razdoblje od _____ do _____

I PODACI O POREZnom OBVEZNIKU		
NAZIV	OIB	ADRESA SJEDIŠTA
NAZIV GOSPODARSKE DJELATNOSTI		

II OBRAČUN PAUŠALNOG POREZA NA DOBIT		
R.br.	OPIS	IZNOS
1.	Ukupan prihod od gospodarske djelatnosti	
2.	Iznos porezno priznatog rashoda	
3.	Paušalna osnovica poreza na dobit prema čl. 11.a Pravilnika (r.br. 1. – r.br. 2.)	
4.	Paušalna obveza prema čl. 11.a Pravilnika (r.br. 3. × 10%)	
5.	Uplaćeni predujmovi	
6.	Razlika za uplatu (r.br. 4. – r.br. 5.) / povrat (r.br. 5. – r.br. 4.)	
7.	Iznos mjesečnog predujma za sljedeće porezno razdoblje (r.br. 4. / broj mjeseci poslovanja)	

Izvor: Porezna uprava, Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu, preuzeto

25.12.2022. s https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DOBIT/PD-PO%20za%202023.pdf

Slika 7 prikazuje obrazac PD-PO. Bitni dijelovi obrasca su ukupan prihod koji je ostvaren od gospodarske djelatnosti, iznos porezno priznatog rashoda, iznos paušalne osnovice poreza na dobit, paušalna obveza, iznos uplaćenih predujmova, razlika za uplatu, iznos mjesečnog predujma za sljedeće porezno razdoblje. Godišnji porez na dobit po paušalnom iznosu Porezna uprava utvrđuje rješenjem na temelju navedenog obrasca. Također, porezni obveznik je

obvezan uplatiti razliku godišnjeg paušalnog poreza s danom podnošenja izvješća (Porezna uprava, b.d.).

4.3. Porez na dodanu vrijednost

Porez na dodanu vrijednost je posredni porez koji naplaćuju poduzetnici koji prodaju robu i usluge oporezive PDV-om, a iznosi 25% za većinu dobara i usluga. Prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, porezni obveznik je svaka pravna i fizička osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na njenu svrhu i rezultat te bez obzira na to je li obavljanje te djelatnosti u funkciji financiranja neprofitne ili humanitarne aktivnosti. Određeno je da se poreznim obveznicima PDV-a ne smatraju tijela državne vlasti i uprave, jedinice lokalne i regionalne samouprave, komore i ostala tijela s javnim ovlastima te u slučaju kada ubiru pristojbe ili naknade vezane uz obavljanje djelatnosti ili transakcija u okviru svoga djelokruga i ovlasti. No, u slučaju da te osobe svojom djelatnošću narušavaju tržišno natjecanje, smatraju se poreznim obveznicima. Također, prag za upis u registar poreznih obveznika iznosi 39.816,84 eura koje je osoba ostvarila u prethodnoj ili tekućoj godini od isporuke dobara ili obavljenih usluga (Bakran, 2021).

Neprofitne organizacije su prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, porezni obveznici jer obavljaju gospodarsku djelatnost. No, njihova osnovna djelatnost je oslobođena plaćanja PDV-a ako za to ispunjavaju određene uvjete (Brkanić, 2019).

Stoga najčešće nisu obveznici PDV-a. No, mogu postati u slučaju da im vrijednost prodane robe i usluga koje nisu oslobođene PDV-a prelazi iznos od 39.816,84 eura godišnje. Primitak novca bez izravne protučinidbe nije oporezovan PDV-om. Stoga neprofitne organizacije na primljene donacije, članarine i potpore za koje ne postoji protuusluga, ne zaračunavaju PDV. Zato su i isporuke neprofitnih organizacija koje nisu obveznici PDV-a, u pravilu jeftinije s obzirom da ne zaračunavaju PDV kupcima. No, nemaju pravo odbiti pretporez za kupljena dobra već snose PDV kao dio cijene kupljenih dobara. S druge strane, neprofitne organizacije obveznici PDV-a imaju pravo na odbitak PDV-a koji su im zaračunali dobavljači i time umanjeње porezne obveze. Neprofitne organizacije ne plaćaju PDV na (eGrađani, b.d.):

- Usluge i isporuke robe u korist članova za članarinu ako ne utječu na tržišno natjecanje
- Članarine koje ubiru radi ispunjavanja zadaća određenih statutom kada se doprinos

članova određuje jednako za sve članove

- Donacije, dobrovoljne priloge, dotacije iz proračuna, darove radi obavljanja djelatnosti za koju je organizacija osnovana i ako ne daje nikakvu protučinidbu

Novčana sredstva koja je organizacije stekla od članarina za ostvarivanje zadaća su imovina organizacije i nisu oporeziva niti jednim porezom. Isto vrijedi i za organizaciju koja je obveznik plaćanja PDV-a. Ni ona ne mora plaćati PDV na članarine ako se njima ispunjuju zadaće organizacije. Iznimku predstavljaju organizacije koje za članarine obavljaju isporuku robe i usluga i tada predstavlja naknadu te podliježu plaćanju PDV-a. Međutim, od toga pravila su izuzete organizacije političkog, sindikalnog, vjerskog, filozofskog, dobrotvornog, domoljubnog ili općekorisnog karaktera. Takve neprofitne organizacije ne plaćaju PDV u slučaju da time ne narušavaju načela tržišnog natjecanja (eGrađani, b.d.). Oslobođenje se primjenjuje i na isporuke dobara pod uvjetom da su povezane s uslugama koje organizacije obavlja ili su sastavni dio tih usluga (Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, NN 73/13, 2023).

Prema Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitne organizacije knjiže obvezu za PDV i potraživanja za pretporez na kontima 1242- Potraživanja za porez na dodanu vrijednost kod obveznika i 2492- Obveze za PDV. S obzirom da propisani odjeljci nisu dovoljni za ispravno knjiženje PDV-a, često se koriste analitički i subanalitički računi računskog plana. Neprofitna organizacija koja je obveznik plaćanja poreza na dodanu vrijednost se mora upisati u registar poreznih obveznika PDV-a, a prijava se podnosi na tiskanici P-PDV. Prema članku 173. st.1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost, neprofitna organizacija obveznik PDV-a, mora za svako razdoblje oporezivanja utvrditi obvezu PDV-a i iskazati je u prijavi koja sadrži vrijednosti potrebne za obračunavanje PDV-a odnosno ukupni iznos oporezivih transakcija i iznos PDV-a i pretporeza po stopama te ukupni iznos oslobođenih transakcija i onih transakcija koje nisu oporezive. Prijava se podnosi u Poreznu upravu do 20-og u mjesecu za prethodni mjesec, a u računovodstvu se knjiži s posljednjim danom mjeseca za prethodni mjesec. Tako se prijava PDV-a za studeni 2022. morala dostaviti do 20.11., a u računovodstvu se morala proknjižiti s datumom 31.10. Također, za svako obračunsko razdoblje je potrebno saldirati analitičke račune otvorene unutar odjeljka 2492 i 1242 te ih uskladiti s Knjigom ulaznih i Knjigom izlaznih računa i propisanim evidencijama (Brkanić, 2019).

4.4. Ostali porezi

U ostale poreze se ubraja porez na dohodak. Obveznici poreza na dohodak su u pravilu fizičke osobe. Neprofitna organizacija može biti obveznik plaćanja poreza na dohodak ako fizičkim osobama isplaćuje primitke koji se oporezuju porezom na dohodak po odbitku. Također može biti obveznik plaćanja doprinosa iz i na plaće u slučaju kada zaposlenicima isplaćuje plaću po osnovi radnog odnosa i na drugi dohodak koji isplaćuje fizičkoj osobi. Obveznici poreza na dohodak mogu povećati svoj osobni odbitak za iznose danih darovanja za neprofitne namjene, najviše do 2% ukupnih primitaka ostvarenih u toj kalendarskoj godini. Tako osoba koja ostvaruje dohodak od radnog odnosa, a tijekom godine daje donacije u neprofitne svrhe, može podnošenjem ZPP-DOH obrasca ostvariti pravo na veći osobni odbitak za iznos darovanja i tako si smanjiti poreznu osnovicu (eGrađani, b.d.).

5. ZAKLJUČAK

Neprofitna organizacija je pravna osoba kojoj temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti ili profita već opća dobrobit. Često se povezuju s javnim i općim interesom, s civilnim društvom, nevladinim sektorom, dobrotvornim sektorom i trećim sektorom. Posljednjih godina neprofitne organizacije su počele dobivati na važnosti te raste interes za njihovo osnivanje. Također predstavljaju veliku važnost za društvo, a formiraju se radi promicanja određenih aktivnosti koje donose korist ljudima. Razlikuju se od profitnih organizacija u pogledu djelatnosti koju obavljaju, svrhe i cilja osnivanja, izvora financiranja, računovodstvenog praćenja djelatnosti i financijskog izvještavanja te poreznog tretmana. Najčešće se dijele na dvije vrste, javne ili državne koje obavljaju poslove od općeg interesa i čija je djelatnost podržana od države, a najčešće se organiziraju kao ustanove, i privatne ili nedržavne koje se ne financiraju iz proračuna i najčešće su udruge te se financiraju donacijama, pomoćima, dotacijama, članarinama i subvencijama. Bitno je pravilno svrstavati neprofitne organizacije na državne i nedržavne kako bi se izabrao ispravan računovodstveni sustav, a u tome pomaže Registar neprofitnih organizacija. Zakonski okvir neprofitnih organizacija je definiran u Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te pravilnicima koji pobliže definiraju računovodstvo, obvezu sastavljanja računskog plana, financijsko izvještavanje i upravljanje te izradu financijskih planova. Također su definirani različiti oblici neprofitnih organizacija, Zakonom o udrugama, ustanovama, zakladama, fondacijama i ostalim zakonima koji definiraju pojedine vrste. Sve neprofitne organizacije su dužne sastavljati financijske izvještaje, knjigovodstvene isprave i voditi poslovne knjige na način da je moguće provesti provjeru poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja uz poštivanje temeljnog načela knjigovodstva. Mogu voditi dvojno knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana ili jednostavno knjigovodstvo uz primjenu novčanog načela, ako su ostvarile vrijednost imovine i godišnji prihod manji od iznosa propisanog zakonom. Sadržaj i struktura financijskih izvještaja neprofitnih organizacija ovisi o tome je li organizacija obvezna voditi jednostavno knjigovodstvo ili dvojno knjigovodstvo. One koje vode jednostavno knjigovodstvo, sastavljaju samo Izvještaj o primicima i izdacima, dok one koje vode dvojno knjigovodstvo sastavljaju još i Bilancu, Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke. Nadalje, korisnici sredstava iz državnog proračuna sastavljaju dodatni financijski izvještaj, Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava koji sadržava sve podatke o primatelju i davatelju novčanih sredstava i projektu koji se financira.

Porezni tretman neprofitnih organizacija se odnosi na obvezu plaćanja poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit i ostalih poreza. Državne ustanove, političke stranke, udruge, ustanove lokalne i područne samouprave, sindikati, komore, udruge umjetnika, dobrovoljna vatrogasna društva, sportski savezi i klubovi, zaklade, fundacije i vjerske zajednice su oslobođene od plaćanja poreza na dobit zato što obavljaju korisnu društveno značajnu funkciju u skladu s zakonima i propisima. Ipak, i takvim organizacijama se može utvrditi obveza plaćanja poreza na dobit u slučaju da ne plaćanje poreza dovodi do povlastica na tržištu. Prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, neprofitne organizacije u pravilu nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost. No, mogu postati ako im vrijednost prodanih dobara koje nisu oslobođene PDV-a prelazi određeni iznos. Prema istom zakonu, na primljene donacije, dobrovoljne priloge, dotacije, darove, članarine i potpore za koje ne postoji protuusluga, ne obračunava se PDV. Nadalje, neprofitna organizacija može biti obveznik plaćanja poreza na dohodak ako fizičkim osobama isplaćuje primitke. Također može biti obveznik plaćanja doprinosa iz i na plaće u slučaju kada zaposlenicima isplaćuje plaću po osnovi radnog odnosa i na drugi dohodak koji isplaćuje fizičkoj osobi. Često nije dovoljno samo osnovno poznavanje zakona i propisa koji definiraju neprofitne organizacije, već je potrebno upoznati se s djelatnošću koju pojedina organizacija obavlja, način na koji ju obavlja, zatim postaviti pitanje obavlja li gospodarsku djelatnost samo radi promicanja općeg dobra ili pak kao izvor zarade za skupinu koja ju je osnovala. Važno je razumjeti i obavlja li svaku djelatnost prema zakonu ili stječe neopravdane povlastice na tržištu jer nije obveznik plaćanja poreza. Odgovori na navedena pitanja su kompleksni, a odgovor se može dati samo nakon detaljne provjere poslovanja takvih organizacija.

POPIS LITERATURE

Knjige i članci:

1. Bajo, I. (2021.), *Prijelaz neprofitne organizacije iz sustava jednostavnog u sustav dvojnog knjigovodstva*, Zagreb, Riznica : časopis za računovodstvo, reviziju, financije i pravo u sustavu proračuna i neprofitnom sektoru, broj 6
2. Bakran, D. (2021.), *Porezni vodič u Republici Hrvatskoj*, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
3. Bakran D., Botica A., Cinotti K., Gulin D., Milčić I., Orlović L., Perčević H., Prtain Š., Škara M. (2018.), *Porez na dobit poduzetnika i neprofitnih organizacija*, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
4. Bedeković M., Krizmanić I., Kadlec Ž. (2021.), *Osvrt na analizu poslovanja neprofitne organizacije*, *Obrazovanje za poduzetništvo*, 11(1)
5. Bežovan G. (2004.) *Civilno društvo*, Zagreb: Nakladni zavod Globus
6. Bičanić, N., et. al. (2019.), *Poslovanje neprofitnih organizacija : računovodstvo, izvještavanje, oporezivanje*, Zagreb: TEB Poslovno savjetovanje
7. Brkanić, V. (2019.), *RRiF-ov Porezni priručnik*, Zagreb, RRif plus
8. Larson, P. (1988.) *Fundamental Accounting Principles*. Irwin, Illinois
9. Nikić, J. (2021.), *Računovodstveno evidentiranje PDV-a u neprofitnom računovodstvu*, Zagreb, Riznica: časopis za računovodstvo, reviziju, financije i pravo u sustavu proračuna i neprofitnom sektoru, broj 6
10. Nikić, J. (2019.), *Prihodi od članarina neprofitnih organizacija*, Zagreb, Riznica : časopis za računovodstvo, reviziju, financije i pravo u sustavu proračuna i neprofitnom sektoru, broj 6
11. Vašiček V., Maletić I., Bajo I. J., Lončar Galek D., Sirovica K., Vašiček D. (2008.): *Računovodstvo neprofitnih organizacija*, Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
12. Vašiček, D., Vašiček V. (2016.): *Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija*, Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci
13. Žilić, N. (2011.), *Utvrđivanje kvalitete financijskih izvještaja*, Split: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet u Splitu

Internet izvori:

1. Aktiva (2021.), *Jednostavno knjigovodstvo kod neprofitnih organizacija*, preuzeto

- 25.09.2022. s <https://aktiva.hr/jednostavno-knjigovodstvo-kod-neprofitnih-organizacija/>
2. Dremel, N. (2019.), Poslovanje neprofitnih organizacija, Računovodstvo, revizija i financije 12/19, preuzeto 25.08.2022. s <https://rrif.hr/dok/preuzimanje/RRiF-2019-12-prilog-neprofitni-ogledni-primjerak.pdf>
  3. eGrađani (b.d.), Ministarstvo financija Upute za sastavljanje i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022., preuzeto 03.01.2023. s <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/financijsko-izvjestavanje/upute-za-sastavljanje-financijskih-izvjestaja-neprofitnih-organizacija/2022-3319/3319>
  4. eGrađani (b.d.), Ministarstvo financija, Upute za sastavljanje financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, preuzeto 03.01.2023. s <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/financijsko-izvjestavanje/upute-za-sastavljanje-financijskih-izvjestaja-neprofitnih-organizacija/2022-3319/3319>
  5. eGrađani (b.d.), Udruge u poreznom i carinskom sustavu, preuzeto 26.10.2022. s <https://gov.hr/hr/udruge-u-poreznom-i-carinskom-sustavu/596>
  6. Hrvatska obrtnička komora (2023.) Financijski plan za 2023. godinu, preuzeto 27.10.2022. s <https://www.hok.hr/sites/default/files/page-docs/2023-01/Financijski%20plan%20HOK-a%20za%202023.%20godinu.pdf>
  7. Milinović, I. (2021.), Računovodstvo i porezi u praksi : mjesečnik za računovodstvo, poreze i druga područja ekonomije, 2021/11, preuzeto 02.09.2022. s <https://katalog.efzg.hr/pagesResults/bibliografskiZapis.aspx?&currentPage=1&searchById=1&sort=3&age=0&spid0=1&spv0=ra%c4%8dunovodstvo+neprofitnih+organizacija&mdid=0&vzid=0&selectedId=26014314>
  8. Ministarstvo financija (b.d.), Pravilnik o kretanju i kontroli knjigovodstvenih isprava, preuzeto 08.09.2022. s <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fmfin.gov.hr%2FUserDocsImages%2Fdokumenti%2Fsredisnja-harmonizacija%2Ffin-upravljanje-kontrola%2Fupravljanje-rizicima%2F5.%2520Predlozak%2520-%2520Pravilnik%2520o%2520kontroli%2520i%2520kretanju%2520knjigovodstveni%2520isprava.doc&wdOrigin=BROWSELINK>
  9. Ministarstvo financija Republike Hrvatske (b.d.), Neprofitne organizacije, preuzeto 15.10.2022. s <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/106>

10. Ministarstvo financija Republike Hrvatske (b.d.), Porezna uprava, preuzeto 15.10.2022. s <https://www.porezna-uprava.hr/Stranice/Naslovnica.aspx>
11. Ministarstvo financija Republike Hrvatske (b.d.), Registar neprofitnih organizacija, preuzeto 26.10.2022. s <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organizacije/registar-neprofitnih-organizacija/118>
12. Opći porezni zakon (2023.), Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20, 114/22, preuzeto 27.10.2022. s <https://www.zakon.hr/z/100/Op%C4%87i-porezni-zakon>
13. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, Narodne novine br. 121/14, (2015.), preuzeto 30.11.2022. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_31_626.html
14. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine«, br. 121/14. (2015.), preuzeto 15.12.2022. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_01_1_14.html
15. Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (2023.), Narodne novine 79/2013, preuzeto 04.01.2023. s <https://www.zakon.hr/z/2459/Pravilnik-o-porezu-na-dodanu-vrijednost>
16. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, Narodne novine br. 121/2014 (2015.), preuzeto 05.01.2023. s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_10_119_2255.html
17. RRiF (2011.), Oporezivanje transfera igrača, 410-01/11-01/480, preuzeto 21.12.2022. s https://www.rrif.hr/oporezivanje_transfera_igraca_-1636-misljenje/
18. RRiF (2023.), Paušalni obveznici poreza na dobitak, preuzeto 10.01.2022. s https://www.rrif.hr/pausalni_obveznici_poreza_na_dobitak-2225-vijest/
19. Rogošić A., (2019.), Poznavanje računovodstva u neprofitnim organizacijama i njegov utjecaj na poslovno odlučivanje i financijsko planiranje, preuzeto 05.01.2022. s <https://hrcak.srce.hr/file/393517>
20. Rukavina K., (1994.), Karakteristike neprofitnih i neprofitabilnih organizacija u odnosu na profitne i profitabilne organizacije, *Ekonomski vjesnik : Review of Contemporary Entrepreneurship, Business, and Economic Issues*, 7(1), preuzeto 19.12.2022. s <https://hrcak.srce.hr/clanak/331484>
21. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine br. 121/14, 114/22 (2023.), preuzeto 03.01.2023. s

<https://www.zakon.hr/z/746/Zakon-o-financijskom-poslovanju-i-ra%C4%8Dunovodstvu-neprofitnih-organizacija>

22. Zakon o porezu na dobit, (2023.), Narodne novine 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 114/22, preuzeto 03.01.2023. s <https://zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>
23. Zakon o računovodstvu (2023.), Narodne Novine br.78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22 preuzeto 03.01.2023. s <https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu>

POPIS GRAFOVA

Graf 1 Zakonski okvir računovodstva neprofitnih organizacija.....	10
Graf 2 Osnovni elementi knjigovodstvene isprave	20

POPIS SLIKA

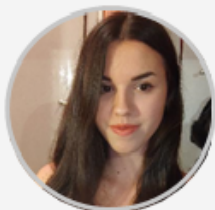
Slika 1 Obrazac RNO- Registar neprofitnih organizacija	7
Slika 2 Financijski plan za 2023. godinu na primjeru Hrvatske obrtničke komore	23
Slika 3 Financijski izvještaji neprofitnih organizacija koje vode dvojno knjigovodstvo	27
Slika 4 Obrazac BIL-NPF	28
Slika 5 Obrazac PR-RAS-NPF.....	29
Slika 6 Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava	32
Slika 7 Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu	38

POPIS TABLICA

Tablica 1 Ključne razlike između profitnih i neprofitnih organizacija	3
Tablica 2 Primjer knjiženja prihoda od članarina	17
Tablica 3 Primjer uplate članarine fitness klubu kao naknade za protučinidbu.....	18
Tablica 4 Primjer izlaznog računa za zakup poslovnog prostora.....	18

ŽIVOTOPIS

Jelena Tvrđinić

Datum rođenja: 23/07/1998 | **Državljanstvo:** hrvatsko | **Spol:** Žensko |
(+385) 98355449 | jelenatvrđinic23@gmail.com | 10000, Zagreb, Hrvatska

RADNO ISKUSTVO

- 2020 – 2021 – ZAGREB
Računovodstvo i financije – eSTUDENT (volonterstvo)
- 2018 – 2018 – Zagreb
RADNICA – Dm-Drogeriemarkt.hr
- 2020 – 2021 – Zagreb, Hrvatska
Travel tim – ESN ZAGREB (volonterstvo)
- 10/2021 – 12/2021 – Zagreb, Hrvatska
Administrativni posao – Centar za marketing i ulaganje
- 03/2022 – trenutno – Zagreb, Hrvatska
Studentica u poreznom odjelu – Pricewaterhousecoopers (PwC Hrvatska)

OBRAZOVANJE I OSPOBLJAVANJE

- 2013 – 2017 – Rakovac ul. 4, Karlovac, Hrvatska
ZAVRŠENA GIMNAZIJA – Opća Gimnazija Karlovac
- 2017 – TRENUTAČNO – Trg J. F. Kennedyja 6, Zagreb, Hrvatska
STUDENTICA 5.GODINE, SMJER RAČUNOVODSTVO I REVIZIJA – Ekonomski fakultet u Zagrebu

NAGRADE

- **LUMEN BUSINESS (2022.)** – Lumen Business je najveće studentsko natjecanje u sastavljanju poslovnih planova u Hrvatskoj i regiji. Osvojeno 3. mjesto na natjecanju.

JEZIČNE VJEŠTINE

Materinski jezik/jezici: **HRVATSKI**

Drugi jezici: **ENGLESKI - C1**

NJEMAČKI - A2

Rad na računalu

Windows, Microsoft Office (PowerPoint, Excel, Word), Komunikacijski programi (Skype Zoom TeamViewer), Informacije i komunikacija (pretraživanje interneta), Canva

Vozačka dozvola - B1